

21. junij

NAJAVA KANDIDATURE ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ker v nasprotnem primeru noben od kandidatov ne bo zastopal mojih državljskih zahtev sem ugotovil, da mi ne ostane drugega, kot da sam kandidiram za predsednika republike.

Kot predsedniški kandidat in pozneje mogoče predsednik, želim izpostaviti zahteve po spremembi državne politike v smer bolj kulturne in lastnim državljanom in državljanom namenjene države, ki bo priznala pretekle napake, znala aktivno sodelovati pri reševanju človeških tragedij, ki jih je pomagala povzročiti tudi sama, ter končno začela snemat otroške filme.

Prepričan sem, da na javni televiziji ne sme biti reklamnih sporočil, predvsem pa bi bilo treba prepovedati reklame, ki nagovarjajo otroke.

Spremeniti je treba zakon, po katerem imajo osnovne šole obvezno telovadnico, ne pa tudi kulturno prireditvenega prostora, tako da občinam otrokom ni treba omogočiti brezplačne uporabe kulturnih domov.

Osnovne šole je treba prenoviti z več kulturnimi vsebinami, za kar jim morajo biti omogočena sredstva za prostore, učitelje in opremo za kreativno umetniško vzgojo od likovne, prek gledališke in filmske do glasbene. Morale bi imeti tudi denar, s katerim bi otrokom omogočale ogled kvalitativnih kulturnih prireditev v prestolnici in v regijskih središčih.

Vrtci morajo biti brezplačni.

Od Nata moramo kot enakopravna članica zahtevati, da v 2% BDP, ki naj bi ju po grožnji našega ameriškega zeta morale za obrambo nameniti njegove članice, vštete tudi sredstva, ki jih te članice namenjujejo za pomoč beguncem iz vojn, ki so sledile našemu maščevanju Al Kaidi z napadom na Afganistan in rojstvu naše skupne pošasti ISIS.

V Ljubljano in v tiste kraje, kjer so dobrodošli, moramo pedagoško in humanitarno pripravljeno sprejeti več tisoč ljudi, predvsem družin in otrok brez spremstva, ki so zbežali pred temi vojnami. Ne gre le za ljudi, ki so izgubili dom. Gre tudi za ljudi, ki se želijo naučiti slovensko in lahko naši kulturi samo koristijo.

Priznat moramo državo Palestino in zahtevati odpravo apartheida v državi Izrael.

Legalizirati moramo konopljo in njen status izenačiti s statusom, ki ga uživa alkohol.

To so osnovne zahteve, ki jih imam do svoje države in sem se o njih pripravljen pogovarjati toliko časa, dokler se ne uresničijo.

Zato bom, če bom v njihovem imenu spraval pet tisoč volivk in volivcev do tega, da si vzamejo čas in podprejo mojo kandidaturo, kandidiral na novembrskih predsedniških volitvah. Ker če že oni za nas nimajo nobene konkretne stranke, imejmo vsaj mi za njih konkretne zahteve.

Andrej Rozman, 21. junija 2017 v Vodnikovi domačiji v Ljubljani

22. junij

Stanje, v katerem smo, je zaskrbljujoče, saj napake državnih služb rešujejo civilne iniciative. Prišli smo v situacijo, ko se mora nekaj obrnit. Civilna družba naj zato prevzame funkcijo predsednika, predsednik pa naj bo kot predstavnik civilne iniciative dober in koristen zgled.

22. junij

Spodbujamo šport in njegovo tekmovalno naravo, pri tem pa pozabljamo, da je napredek možen tudi s sodelovanjem in ustvarjanjem.

22. junij

Ko me sprašujejo, kje bom našel denar za kulturizacijo šol in brezplačne vrtce, sem našel lepo rezervo. Javni denar, s katerim davkoplačevalci vzdržujemo stranke, ki ne predstavljajo naših interesov in nam delajo s svojim razpihovanjem nasprotij med državljani, veliko škode. Stranke bi se morale financirati s privatnim denarjem svojih podpornikov. Tako pa smo prišli v situacijo, da imamo javni denar za stranke, kulturne prireditve za šolarje pa pogosto financira privatni denar staršev, za katerega moramo izvajalci teh dogodkov izdajati šolam e-račune.

23. junij

Zahteva po izenačenju statusa konoplje s statusom, ki ga uživa alkohol, se zdi radikalna. In tudi je, saj farmacevtska industrija že čaka, da bo zasedla prostor, ki ga zdaj pokrivajo domači ilegalni proizvajalci THC olja, s katerim pomagajo bolnikom z rakom. Že to, da so zdravila lahko protizakonita, je absurd. A še večji absurd bo, če bomo THC uvažali iz tujine, čeprav imamo sami odlične proizvajalce. Tudi rekreativno uživanje v okvirih, v katere sta postavljena alkohol in tobak, ni pot v pekel heroina, prej obratno. Vzroki za kriminalizacijo konoplje so politični in ne medicinski. S tem se kriminalizira vladajoči politiki nadležno kulturo in pogled na svet. Konoplja je manj nevarna od alkohola in tudi zdravilna. Največjo nevarnost legalizacije njenega rekreativnega uživanja vidim v še večjem povečanju nadležnega turizma.

24. junij

Zahteva, da se v Izraelu odpravi apartheid, ni niti protijudovska niti protiizraelska. Podpira tiste sile tudi na judovski strani, ki si želijo državo, v kateri bi različne skupnosti živele v strpnem sožitju. Enake pravice za vse državljane so edina rešitev za srečnejšo prihodnost te države. Če se nam taka zahteva zdi radikalna in nemogoča, smo se že povsem sprijaznili s teptanjem človekovih pravic po svetu in se s tem oddaljili od vsebine svoje himne in svoje lastne slovenske identitete.

25. junij

Za šestindvajseti rojstni dan Republiki Sloveniji želim, da se spomni, kako je desetletja in desetletja rasla in pridobivala samozavest, preden se ji je v nekem trenutku zazdelo, da je zrela dovolj, da se rodi. Želim ji, da se spomni, da pred njenim rojstvom Slovenci nikoli nismo sodelovali v imperialnih vojnah, ampak smo se borili za svoje pravice in svobodo, na kar smo bili ponosni. Želim ji tudi, da se spomni, kdo ji je priboril njeno današnje ozemlje z morjem in da se je pred rojstvom imenovala

najprej Ljudska in potem Socialistična republika Slovenija. Spomni naj se tudi lipovega lista, v znaku katerega se je rodila, a ga je skupaj z drugo dotedanjo identiteto odvrгла. Želim ji, da bi se že končno osvobodila pomladanske nezrelosti, v kateri je navdušena nad samo sabo obtičala, in se začne razvijati v smeri poletja.

26. junij

Začele so se poletne počitnice, ki trajajo takorekoč celo poletje in so zato za vse slovenske otroke istočasno. Pri zimskih so otroci razdeljeni na dva dela, ki imata počitnice eden za drugim, ker je tako bojda boljše za slovenski turizem. Kljub vse večjemu številu revnih v naši državi, naše vlade otroke na počitnicah vidijo predvsem kot potrošnike turističnih storitev. Da zato ne morejo imeti skupnih počitnic sorodniki in prijatelji, ki živijo v različnih počitniških conah, je v primerjavi z gospodarsko panogo, kot je turizem, nepomembna malenkost in zgolj še eden od številnih dokazov, da razpadamo.

27. junij

Ko preko MMC portala gledam posamezne dnevniške novice, ki mi jih javna televizija zaračunava z reklamami, s katerimi me napade pred njimi in po njih, se mi je par dni nazaj zgodilo, da je reklama za letalsko družbo Združenih Arabskih Emiratov sledilo kot reklama kratko poročilo o katastrofalni koleri v Jemnu, ki ni omenilo vzroka za bolezen v leta trajajoči vojni, ki jo v sodelovanju z ZDA in Emirati v Jemnu vodi Saudska Arabija, ampak je govorilo le o grozljivem številu umirajočih in se končalo z omembo lakote, čemur je nemudoma sledila reklama za sadje in zelenjavo, ki sta v Mercatorju po še posebej ugodnih cenah. Pred meseci pa je reklama za drzno vožnjo z novim Nissanom sledil mrtvaški obraz Slavka Bobovnika, ki nam je sporočil, da se je zaradi predrzne vožnje zgodila grozljiva prometna nesreča. Ker so javne informacijske službe odgovorno novinarstvo zamenjale z logiko hlastanja za profitom, je Monty Pythonov črni humor pri nas postal medijska realnost.

28. junij

Tako kot v Londonu in Washingtonu, bi morali biti muzeji in galerije nacionalnega pomena brezplačno dostopni tudi v Ljubljani. Kulturo, ki jo plačujemo iz proračuna in je ključnega pomena za našo nacionalno identiteto, je treba napraviti čim bolj dostopno. Za ne bistveno več denarja, ki ga zdaj ti javni zavodi dobijo z vstopnino, bi dobili bistveno več obiskovalcev. Javni denar bi bil s tem porabljen bolj učinkovito, saj bi vsak posamezni obiskovalec muzeja ali galerije državo stal veliko manj kot doslej. Namen nacionalnih muzejev in galerij ni služenje denarja z vstopnino na račun slabšega obiska, ampak omogočiti ogled čim večjemu številu ljudi.

29. junij

Menda bo telovadba, ki se ji zdaj uradno reče šport, po novem vsak dan eno uro na urniku naših osnovnih šol. Otroci potrebujejo gibanje in je to brez dvoma dobro. Po mojem pa bi dnevno potrebovali tudi eno uro ustvarjalne umetniške rekreacije. Če bi šole omogočile otrokom praktično spoznavanje vseh umetnosti na enak način, kot spoznavajo šport, bi jim znotraj intenzivnega spoznavanja sveta omogočilo tudi nekaj časa za spoznavanje sebe. Pomagalo bi tudi pedagogom, da

bolje spoznajo otroke, ki so jim zaupani v vzgojo. Poleg tega preveč pasivnega sedenja na šolskih stolih ni zdravo za človekovo hrbtenico ne v dobesednem ne v prenesenem smislu.

30. junij

Bral sem, da v imenu vojne za osamosvojitve Slovenije eni zahtevajo prepoved rdeče zvezde. V imenu stopetdesetkrat krajše vojne, ki nam ni priborila nobenega ozemlja, ki nam ni dala nobenih junaških domoljubnih zgodb in ki so ji sledili propad uspešnih podjetij, revščina in nekultura, ti ljudje dajejo v nič največji uspeh slovenske zgodovine, našo prvo republiko Slovenijo. Brez partizanov in naših tedanjih ruskih zaveznikov danes ne bi slavili uspeha pri arbitražnem sporazumu, ker bi ne imeli morja. Se ti ljudje, ki tako sovražijo rdečo zvezdo, zavedajo, da z zanikanjem naših zgodovinskih dosežkov rušijo državo, za katero trdijo, da jo imajo radi, in zlorabljujejo žrtve osamosvojitvene vojne za opravičevanje medvojne kolaboracije, s katero te žrtve niso imele čisto ničesar? Si res želijo vrnitve v Dravsko banovino ali zgolj opravičujejo našo današnjo hlapčevsko kolaboracijo v imperialnem uničevanju sveta?

1. julij

Če se počutimo najprej ljudje in šele potem pripadniki naroda oziroma države in so nam tako imenovani tujci lahko bližji od pripadnikov našega; če si želimo odprtih mej in pretočnosti ljudi, ki se že vso našo zgodovino priseljujejo in odseljujejo; če nam je odvratno rodoljubje, ki temelji na sovraštvu do drugih in drugačnih, si želimo, da bi živeli v svetu brez držav. A na žalost si isto ne le želijo, ampak tudi udeležujejo nadnacionalne korporacije, ki izkoriščajo naš odpor do držav oziroma vlad, ki se bolj kot potrebam svojih prebivalcev podrejajo potrebam tega istega globalnega kapitala. Naše države so namreč vsemu navkljub edino, kar nas z zakoni ščiti pred vse hujšim zmanjševanjem človekovih pravic in vračanjem naše družbe v čase suženjstva. Zato nam, vse dokler bodo potrebne, ne ostane drugega, kot da vanje verjamemo in jih skušamo napraviti čim boljše.

2. julij

Še danes nas kot narod bolijo in razdvajajo povojni in medvojni izvensodni poboji. Ob tem pa se obnašamo, kot da se nas ne tičejo izvensodni poboji in druga kršenja človekovih pravic, ki jih izvaja naša sedanja vojaška zveza, predsednik njene ustanovne članice pa javno zagovarja mučenje. Mislim, da smo svoje Nato partnerje dolžni opozoriti, da nam naša Ustava v 3. členu dovoli, da prenesemo izvrševanje dela suverenih pravic na mednarodne organizacije, ki temeljijo na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države, in da vstopimo v obrambno zvezo z državami, ki temeljijo na spoštovanju teh vrednot, v 18. členu pa izrecno prepoveduje mučenje. Tako da v taki zvezi, dokler ne spremeni svojih vrednot, mi po Ustavi ne smemo sodelovati.

3. julij

Včeraj so v poročilih ob desetih zvečer na javnem nacionalnem Valu 202 poročali o grozljivi družinski tragediji na Hrvaškem. Slabe novice, ki se nas ne tičejo, širijo zato, da jim ne bi bilo treba govoriti o slabih novicah, ki se tičejo nas. Recimo o grozljivih tragedijah družin v Siriji, Jemnu, Afganistanu in Iraku.

4. julij

Manjše knjige so zapakirane v večjih kartonih, ker velikost, četudi prazna, prodaja. Da so nekateri preveliki, da bi propadli, velja za temeljni zakon našega medijsko ustvarjenega sveta, za katerega se zdi, da se ga ne da več ustavit pred katastrofo. A bolj ko medijsko promoviran svet svetovnemu kapitalu podrejene politike postaja grozljiv in absurden, več ljudi išče rešitve v prizadevanju za kvaliteto življenja v lokalnih skupnostih. Majhno in obvladljivo počasi a zanesljivo postaja moderno. In če Republika Slovenija ne bi zatajila svoje matere, bi imela kot majhna država z živimi izkušnjami s prednostmi in slabostmi ljudske oblasti zgodovinsko dolžnost, da postane zgled nove demokracije. Tako pa zgolj čaka, kaj jo čaka.

5. julij

„Nerazumen človek se opoteka z leve na desno. Razumen pozna svoje moči in gre po svoji poti. Za njega levo in desno ne obstaja. Ovire premaguje, se dviga nad njih, ustvarja nove, a se ne odloča slepo, da bi iz desetih neumnosti napravil enajsto,“ je nekoč rekel Tomaš Garrigue Masaryk. Naomi Klein pa je pred kratkim v knjigi „No Is Not Enough“ opozorila, da razumni ljudje danes vemo, da nas slej ko prej čaka razlog za uvedbo izrednega stanja, ki se mu moramo nujno upret. Da bi se mu ne uprli le levi radikali, je treba poznati svojo zgodovino, ki je v slovenskem primeru polna vzgibov, ki so podžgali k uporu široke množice, ki pa so žal le delno presegle naše levo desno opotekanje skoz zgodovino. Opozorila je še, da je treba skupnega nasprotnika zmeraj iskat tam, kamor se steka denar. In da ni dovolj, da vemo, česa nočemo, ampak moramo vedeti, kakšen svet hočemo in se za njega boriti. In če hočemo živeti v nenasilni družbi, se moramo zanjo boriti brez nasilja.

6. julij

Enim je služba zgolj to, kar prinaša denar. Nobenega srca se jim ne zdi potrebno vložiti v delo. Zato mora civilna družba popravljati vse hujše napake državne politike in njene birokracije. Ljudje, ki jim je srce pomembnejše od denarja, s projekti botrstva rešujejo domačo socialno katastrofo, reševali so zmedo ob navalu beguncev, zdaj rešujejo težave z njihovo integracijo, pred katastrofo pa rešujejo tudi našo ekonomijo in kulturo. Ker vsi živimo v isti državi, je težava v tem, da imajo tisti, ki sodelujejo v procesu slepega prepuščanja slovenske suverenosti tujim interesom, varne službe, spodobne, dobre ali celo izredno dobre plače in bodo imeli tudi take pokojnine, medtem ko na drugi strani ostaja ogromno takih, ki so po dolgih letih dela dobili sramotne pokojnine, in še več takih, ki bodo dobili še sramotnejše ali nobenih. Če nočemo, da naša družba postane povsem barbarska, moramo nujno dati prednost skrbi za spodoben socialen minimum vseh in potreben denar za to najt pri stroških za državno upravo.

7. julij

Imam kulturni zavod in ko plačujem sodelavcem za nastope na gostovanjih, moram v njihove honorarje vključiti tudi stroške prevozov z osebnimi avti. Dolgo so bili potni stroški neobdavčeni in je bilo na ta račun ogromno zlorab. A dokler so bili v socialistični Sloveniji neobdavčeni tudi naši honorarji, če nismo preseгли limita, je bila situacija povsem drugačna kot je danes, ko so na avtorske in študentske honorarje vse višji davki bojda zato, ker ti mladi ljudje s tem vplačujejo za svojo

pokojnino, kar je res skrajni sarkazem. In v te visoko obdavčene honorarje so všeti tudi njihov potni stroški. Na drugi strani se zlorabe potnih stroškov še zmeraj dogajajo v javnem sektorju, kjer tudi kadar gre za resnične potne stroške s proračunskim denarjem v veliki meri plačujemo dodatno onesnaževanje okolja in gnečo na cestah. Ekološko bi ravnali, če bi plačevali državnim uslužbencem stroške poti na delo in z njega zgolj v obliki brezplačne vožnje z javnim prevozom. Mogoče bi na ta način uspeli priti do časov, ko bi z vlakom v 45 minutah prišli iz Ljubljane do Maribora in ne do Kamnika.

8. julij

Ena najbolj očitnih sprememb, ki so se nam zgodile v novi državi, je ta, da smo se nekoč veselili nakupov v Italiji in Avstriji, zdaj pa lahko svoje potrebe po kupovanju v tujih trgovinah zadovoljujemo doma. Na ta račun smo dobili ogromno reklam, ki nam onesnažujejo kulturni prostor s tekmovanjem, kdo se lahko z več pompa spusti nižje s cenami izdelkov. Da nam z njimi ne polnijo poštnih nabiralnikov, moramo na javni pošti kupiti nalepko, medtem ko na javni cesti in na javni televiziji nimamo šans. Največja kvaliteta je postala cenenost in umetniki, ki potrebujejo denar, sodelujejo pri širjenju množične vere v nakupe. Veletrgovci nam prodajajo izdelke tudi s pomočjo embalaže, ki je le še izjemoma vračljiva. Ker se jih odpadki, ki jim povečujejo prodajo, potem ko ki pošljejo v svet, več ne tičejo, je na tem svetu zmeraj več smeti. Zdaj, ko smo začeli s slikami groze na tobачnih izdelkih, bi to lahko nadaljevali z opozorili na embalaži nasploh. In če ne bo odgovornega nadzora nad kvaliteto in količino reklam, ki nam onesnažujejo javne prostore, bodo slovenske reklame sčasoma nadomestile kulturo, ob kateri bodo rasli naši otroci, preden bodo pobegnili v angleščino in ostale jezike.

9. julij

Naša kulturna produkcija je bila dolgo ljubiteljsko požrtvovalna. Ker je naš jezik domač premajhnemu številu ljudi, nismo imeli potujočih gledališč. Slovenska kultura je postala donosna šele takrat, ko se je povezala z nacionalno politiko in začela služiti „nacionalnemu“ interesu narodnih kapitalistov in formiranju lastnega političnega razreda. Slovenski politiki so v Avstriji in Jugoslaviji slovensko kulturo potrebovali kot dokaz, da narod, ki ga vodijo, sploh obstaja. V največjem sijaju je naša kultura v sodelovanju s politiko zaživela v SR Sloveniji, ko je država tako zelo financirala moderno umetnost, da je ta zavzela tudi prostor, ki je namenjen kvalitetni popularni kulturi. Danes, ko imajo slovenski politiki svojo državo, za opravičilo svojega obstoja ne potrebujejo več kulture. Zato minister Peršak v njej vidi blagovno znamko in edino „stvar, kjer na nek način izražamo svojo suverenost in svojo vero vase ... in skoz katero se tud predstavljamo širšemu svetu“. Ne pa kot nekaj, kar potrebujemo kot družba, da postanemo kulturni. Zato smo v svoji lastni suvereni in svobodni Sloveniji pozabili snemat otroške filme.

10. julij

Kultura v najširšem pomenu besede je način življenja neke družbe. Če so kulture med sabo sovražne, ker se počutijo ogrožene ena od druge, postane življenje neprijetno. Že samo Slovenija je sestavljena iz množice različnih kultur, ki se premalo poznajo med sabo in so zato polne medsebojnih predsodkov, ostali del planeta, s katerega ne moremo pobegniti, pa je še veliko bolj raznolik. Ker smo vsem razlikam navkljub vsi ljudje, se bomo morali sprijazniti z drugačnimi kulturami, saj jim v

današnjem svetu enostavno ne moremo več pobegniti. To ne pomeni, da moramo zato spremeniti svojo kulturo in svoje vrednote, le sebi enakopravne ljudi moramo videti tudi v drugih. Zato, da nam druge kulture ne izrinejo naše, pa moramo za začetek imeti kulturo, ki odraža naše vrednote, razvito do take mere, da smo kot posamezniki in kot skupnost dovolj samozavestni, da se ne podredimo vsakomur, ki ga čutimo kot kulturno močnejšega. Da svoje identitete ne bomo gradili le na strahu pred drugimi in romantičnih sanjah o sebi, potrebujemo kvalitetno kulturno produkcijo, ki bo dosegla široko občinstvo, predvsem filmsko in televizijsko. Če gradimo identiteto samo na strahu pred drugimi in mislimo, da smo s tem, ko smo dobili svoj sedež v OZN, dokončno postali narod, nas to pelje najprej v sramoto in potem v razpad.

11. julij

V naši prejšnji republiki je bilo vsako delo častno, saj je bil uradno na oblasti delavski razred. Intelektualci smo bili sicer zgroženi nad tem, da so lahko ljudje brez primerne izobrazbe odločali o stvareh, na katere se niso spoznali, a vzgojeni smo bili v spoštovanju vseh poklicev. Danes so otroci vzgajani v čaščenju uspeha, nesposobneži na vodilnih položajih pa se nam dogajajo še naprej, ko politične stranke tja postavljajo ljudi, ki niso dorasli funkciji in hkrati upravičeno ne razumejo, da so v službi ljudstva, ker to dejansko niso, saj jih je nastavila politika. Na drugem koncu istega javnega sektorja pa imamo ljudi, ki za sramotno nizke plače s srcem in predanostjo delajo tudi preko delovnega časa, ker se zavedajo odgovornosti svojega dela. To so medicinske sestre in tehniki, policistke in policisti, poštarice in poštarji, vojakinje in vojaki, vzgojiteljice in vzgojitelji in še kdo. Če njihovo delo ne bo bolj cenjeno, bo tudi zaradi varčevanja pri tehnični opremlitvi kljub požrtvovalnosti posameznikov opravljano veliko manj učinkovito, kot bi na našem bogatem in razvitem koncu planeta lahko bilo. Socialne razlike med vrhovi politike in birokracije, ki so za stanje odgovorni, in ljudmi, ki kljub službi v javnem sektorju živijo na pragu revščine, pa ne morejo biti dobra popotnica za našo skupno prihodnost.

12. julij

Ker sem optimist, verjamem, da se bo človeštvo uspelo upreti vse večjim socialnim razlikam, medkulturnemu sovraštvu, militarizaciji in brezobzirnemu uničevanju planeta ter se rešilo pred apokaliptično katastrofo, v katero nas ženejo naši individualistični strahovi, da v življenju ne bomo uspeli dobiti niti tistega, kar jim pripada, kaj šele kaj več. Mogoče naivno verjamem, da bodo ljudje sčasoma dojeli, da sreča ni v preobilju, ampak v veselju do življenja, in da se bodo nekoč kot v nekem starem češkem filmu puške spremenile v klarinete, saj si težko predstavljam srečen in prijazen svet brez obilice dobre glasbe. To vejo tudi sovražniki naše srečne prihodnosti človeštva, ko za svoje smrtonosne napade na zahodno kulturo izberejo obiskovalce kulturnih prireditev. Zato moramo, če verjamemo v srečno prihodnost, to prihodnost začet graditi že zdaj in v ta namen čim bolj približati glasbo in ostale umetnosti tistim, ki bodo prihodnost gradili - otrokom. Slovenija je sicer lahko ponosna na svoj sistem javnih glasbenih šol, a so te šole le v kulturnih središčih, kjer svoje otroke vanje vpisujejo le tisti starši, ki se zavedajo pomena glasbe. Zato bi morali enako kot šport vsi otroci že od prvega razreda v šolah praktično spoznavati tudi glasbo in ostale umetnosti.

13. julij

Na strani Ministrstva za zunanje zadeve piše „Zunanja politika Republike Slovenije temelji na vrednotah slovenske osamosvojitve in državnosti, Ustavi Republike Slovenije, vrednotah Evropske unije ter načelih Ustanovne listine Organizacije združenih narodov.“ Ne vem za drugo vrednoto osamosvojitve, kot je demokratična suverenost naše države, osnovna vrednota EU pa je želja po miru. Kako je torej mogoče, da prejšnji četrtek v OZN nismo podpisali Pogodbe o prepovedi jedrskega orožja, ki jo je podpisalo kar 142 držav, proti njej pa so bile najbolj odločno ZDA? Da militarizem ni del naše identitete, ne govorita le naša zgodovina in besedilo naše himne, ampak to lepo izraža tudi razmišljanje v Problemih Literatura iz leta 1987. „Najbolj smešno je, da mirovna gibanja povsod napadajo z iste pozicije, to je s pozicije realističnih zagovornikov miru. Njihovo stališče se opira na bedast rimski pregovor, ki pravi, da če hočeš mir, se pripravljaj na vojno. Mirovno gibanje je torej v bistvu proti miru, ker je proti pripravam na vojno. Absurdnost tega stališča presega samo še absurdnost vojne same,“ je pred tremi desetletji razmišljal naš tedanji mirovnik Janez Janša. On je vmes sicer zamenjal prepričanje, a kot družba bi brez dvoma tudi danes podprli prepoved jedrskega orožja, če bi nas kdo vprašal. A nas ne, ker je naša suverenost postala žrtev ujetnik zavez, ki so jih v našem imenu sklenili naši politiki.

14. julij

Francoska revolucija je prinesla mnogo nasilja, a je definirala tudi vrednote, ki še danes veljajo za temelje zahodne kulture. Bratstvo, ko tudi v drugače mislečih prepoznamo svoje bližnje. Enakost, ko imamo ne glede na premoženje in poreklo vsi ljudje enake možnosti. Svobodo, ko smemo in zmoremo živeti svoje lastno življenje. Čeprav je bila človeška potreba po pravičnem in vsem ljudem prijaznem svetu že velikokrat kruto zlorabljena in so poskusi njenega udejanjenja prinesli že mnoga huda razočaranja, je še zmeraj enako živa kot zmeraj, kadar družbo pretresajo socialne razlike, in na njej temelji tudi Splošna deklaracija človekovih pravic. Da se ne bi še naprej spreminjala v svoje nasprotje, ko namesto bratstva dobimo izkoriščevalske bratovščine, namesto enakosti ras in prepričan enakopravnost neznanja z znanjem in pravljic z zgodovinskimi resnicami, namesto svobode pa pravico do širjenja sovraštva, je edino učinkovito sredstvo izobrazba, ki bo naše otroke vzgojila v ljudi, ki ne bodo nasedali vsaki populistični teoriji o tem, kdo je kriv za njihovo bedo. Slovenski politiki pa ne bi nikoli smeli pozabiti, da je našo sodobno kulturo utemeljil svobodomiseln A. T. Linhart prav na idejah francoske revolucije in jih skozi Micko, Anžeta, Nežiko in Matička vtikal v slovensko zavest.

15. julij

Pred kratkim sem videl učni list, s pomočjo katerega prvošolci spoznavajo čustva. Nastop pred celim razredom je bilo treba povezat z občutkom sramu. Otrokom se je to zdelo logično, jaz pa sem pomislil, da bi morala biti ena glavnih nalog osnovnih šol pomagati otrokom, da premagajo ta sram in se do konca devetletke naučijo sproščenega nastopanja v javnosti. To ni le predpogoj za samozavestnega posameznika, kar bi moral biti cilj vsake osnovne šole, ampak tudi za demokracijo, ki lahko deluje le s pomočjo aktivnih državljanov. Na naših šolah je precej jezikovnega pouka, ki je osredotočen na knjižni jezik, branje in pisanje, vse premalo pa je živih besednih umetnosti, ki je prepuščena izbirnim predmetom in osebni zavzetosti posameznih učiteljev in učiteljic. Če hočemo otroke vzgojiti v ljudi, ki znajo javno povedati svoja stališča, bi morala postati pripovedovalska in gledališka umetnost obvezen šolski predmet s potrebno tehnično infrastrukturo. Tako kot imajo osnovne šole športne dvorane, tribune, koše in gole, bi morale imeti tudi gledališke odre in sedeže, zavese, reflektorje in kulise. Vem, da za to ni denarja, ker ga bolj kot za lastno prihodnost

potrebujemo za svojo vse bolj navidezno in nevarno varnost. A tudi z veliko dobre volje bi se dalo marsikaj spremeniti, če bi se hotelo.

16. julij

Tudi v SR Sloveniji vrtci niso bili brezplačni. Starši smo morali zanje plačevati glede na svoje dohodke in če so bili ti skromni, je bil vsak dodaten strošek odveč. Ker sem v tistem času s svojo umetnostjo zaslužil zelo malo, mi je leta 1985 računovodkinja vrtca rekla, da če res služim samo toliko, kot kaže moj bančni promet, ne bi smel imeti otroka. Že takrat smo bili torej v tranziciji proti družbi, v kateri je denar pomembnejši od ljudi. Od vseh novih EU članic smo bili najbolj kapitalistično razviti. Razlika med vzhodnoevropskim in našim socializmom je bila očitna, saj je bilo pri nas dovoljeno veliko več kritike državne politike, na Zahod pa smo potovali brez težav, medtem ko so prebivalci vzhodnoevropskih držav potrebovali za obisk Jugoslavije posebno dovoljenje. Bili smo gospodarsko uspešni in narodno samozavestni in če slovenske osamosvojitve naši novopečeni politiki ne bi izkoristili za revolucijo, ki je pometla s prejšnjim načinom vodenja gospodarstva in državno lastnino po hitrih postopkih privatizirala, bi lahko še zdaj veljali za zgodbo o uspehu in sčasoma postali ekonomsko tako samozavestni, da bi se nam zdelo normalno, da skrb za socializacijo otrok prevzame širša skupnost in razbremeni starše, ki imajo že brez tega dovolj stroškov s tem, da prepričajo naše nove sodržavljanke in sodržavljanke, da je naš svet vsemu grdemu navkljub tudi lep in vreden njihovih življenj.

17. julij

Zdi se, da je novi spomenik sprave namenjen predvsem temu, da nas jezi. Najprej je tu manipulacija z verzi našega prvega partizanskega pesnika, ki iztrgani iz konteksta spremenijo pomen in pesnika podpisujejo pod stališče, ki je sicer le uvod v celotno misel pesmi, izklesane na spomeniku narodnih herojev nedaleč stran. To je izrazito nekulturno početje, še posebej ker so proti taki zlorabi protestirali Župančičevi dediči, ki so še zmeraj lastniki njegovih moralnih in materialnih avtorskih pravic. Da snovalci spomenika med vsemi živimi poklicnimi pesniki, ki jih premoremo, niso uspeli najti nikogar, ki bi sestavil besedilo za na spomenik, kaže na veliko nezaupanje vladajoče politike v sodobno domačo poezijo in namiguje na misel, da mogoče nismo zreli za tak spomenik, če niti pesnikov, ki bi nas združevali, nimamo. Dva bela betonska bloka najbrž simbolizirata dve sovražni strani naroda, ki se vsaj po smrti ne moreta še naprej zaletavati ena v drugo. Ali pa sta to butnaskali, ena za levo in druga za desno stran, kar bi bilo še najbolj družbeno koristno. Če je domovina res ena, kot piše spodaj, si drugače ne morem razložiti, zakaj sta bloka dva. Ni mi tudi jasno, zakaj mora tam vihreat šest slovenskih zastav, da iz simbola postanejo dekoracija, kar je skrunitev simbola, saj človek, ki bi se rad poklonil zastavi, ne ve, katera je prava. Najbolj pa me skrbi, da bela betonska bloka sredi mestnega centra kar kličeta po grafitih in se sprašujem, kakšne kazni lahko doletijo mlade kreativne ljudi za skrunitev nečesa, kar uradno predstavlja nekaj svetega, dejansko pa ne pomeni drugega kot še enega od absurdov naše politike.

18. julij

Da domovina ni vedno le ena, je vedel tudi Oton Župančič, kateremu so na spomeniku žrtvam vseh vojn pripisali trditev, ki jo je napisal kot uvod v pesem s povsem drugačnim namenom. Ko je leta 1932 v Ljubljanskem zvonu v eseju „Adamič in slovenstvo“ slavil dvodomovinskost svojega ameriškega

bratranca in Louisa Adamiča, je tako razburil mlade stražarje narodne substance, da so revijo zapustili Josip Vidmar in več drugih. Slavil je Adamičev ameriški smisel za humor, ki bi ga potrebovali tudi Slovenci. Najbolj pa je razburil z mislimi o konraproduktivni skrbi za slovenstvo. „Pri nas so vstali zadnje čase budni stražarji, ki so v silnih skrbah za to notranje slovenstvo, ki je sploh neizgubljivo. /.../ V večnem strahu za slovenstvo ga ože in ože in potiskajo na tisto deščico, na kateri sami stoje. Resnično slovenstvo pa živi po svoje in uhaja na vse strani iz umetno postavljenih pregraj. Od nekdaj so tekle vse svetovne struje skozenj in mu puščale svoje sledove. In teko danes in bodo tekle jutri. /.../ Res, v tem budnem stražarstvu vidim jaz nevarnost za našo miselnost, da naj se družijo in spajajo in plode naše ideje po nekakem duševnem incestu, ki nas utegne dovesti v osamelost in ozkosrčnost, da se bomo smatrali kakor Izraelci za izvoljeno ljudstvo in vse, kar ni prebilo preizkušnje pred stražarji, za nečisto in zavrženo. Svet bi nam moral vračati in nas izločiti iz vseobčnosti. Jaz vsaj čutim, kako je to pojmovanje slovenstva nestrpno in megalomansko, o, in tako jalovo. Daleč od poštene samozavesti, rojeno iz strahopetstva in precenjevanja samega sebe.“ Tako je o domovini razmišljal žal še zmeraj aktualni Oton Župančič.

19. julij

Vprašanje je, kaj si o tem, da je domovina ena in nam vsem dodeljena, mislijo Joško Joras, prebivalci Hotize ali Razkrižja in ostale žive žrtve nesmiselne vojne za mejo, kjer je nikoli ni bilo. In kaj si o tem, da je domovina a ena in nam vsem dodeljena, mislijo naši zamejci in izseljenci, če zanemarimo kopico internetnih prebežnikov v kulturo, ki so jim bližje kot naša domača, kadar ta hoče bit preveč ena in edina za vse. Domovina je tam, kjer je srce, to pa je včasih bolj zahtevno, kot si lahko predstavljajo tisti, ki potrebujejo enotnost naroda zato, ker jim bolj kot sožitje koristi konflikt. A zdrava družba potrebuje individualiste s posebnimi potrebami, saj množice pridejo same od sebe, kadar je to potrebno. Če pridejo, kadar jih potrebuje globalni kapital in njegovi domači sodelavci, pa lahko postane nevarno. Zato bi morali pri domovinski vzgoji zmeraj omeniti tudi Marlene Dietrich kot zgled umetnice, ki svoji domovini ni bila zavezana do take mere, da bi krepila njeno enotnost tudi takrat, ko se je tej domovini zmešalo, ampak je prestopila na stran, ki se je borila za človeka, in ne za Nemko v njen.

20. julij

Louis Adamič v knjigi „Iz dveh domovin“ primerja svoje izkušnje z ameriški in jugoslovanskimi politikami 30ih let prejšnjega stoletja. Opiše aroganco do ljudstva slovenskega ministra za socialno politiko v jugoslovanski vladi in človeški odnos s preprostimi ljudmi guvernerja države Wisconsin ter ugotovi, da evropski politikai za svojo aroganco niso krivi sami. „Oni so pač del evropskega reda stvari, v katerem so vlada, država in zaradi tega tudi oni, ki izvršujejo oblast in vodijo državo, pomembnejši od ljudstva. Oni so nad ljudstvom. V Evropi se skoraj dozdeva, da je ljudstvo tu zaradi države, ne vlada zaradi ljudstva. To je brez dvoma pripisati celotni monarhistični tradiciji, ”božjemu pravu“ na strani vladajočih, dejstvu, da uradnike, ki opravljajo državne posle, določa nekdo od zgoraj. Ne volijo jih množice ljudstva in niso se dvignili od spodaj...“ Od takrat se je sicer marsikaj spremenilo, a je monarhistična dediščina v Evropi ostala, saj državljani EU volimo le parlament in nimamo vpliva na politiko Unije. Ostala pa je tudi doma, kjer so enopartijski sistem nasledile stranke, ki so v simbolnih rečeh sprte, da si lahko razdelijo volivce, kadar se preliva državni denar v privatne sklade, pa pihajo v isti rog. Ker se zdi, da se takega stanja z demokracijo, ki nam je na voljo, ne da preseči, se tudi naši politikai in njihovi uradniki lahko upravičeno obnašajo, kot da imamo državo zaradi njih.

21. julij

Ko govorimo o evropskih koreninah, ne moremo mimo njene kolonialne zgodovine. Slovenci smo mlada država, pred dobrega četrto stoletja smo prvič postali čisto samostojni in se takoj oprli na velike sestre s pestro zgodovino plenjenja in siromašenja ostalih kontinentov. Mnogo bogastva velikih neevropskih civilizacij je še zmeraj v evropskih muzejih, posledice pa se nam vse bolj bližajo v obliki obupanih ljudi, ki hlepajo po svetu, kot jim ga kažejo mediji. Revščini in vojnam so se pridružile še posledice okoljskih sprememb. Vse pa izvira iz kolonialne preteklosti in vmešavanja zahodnih velesil v politiko tamkajšnjega sveta. Slovenski politiki bi morali bit ponosni, da naša zgodovina ni kolonialna, ampak smo bili sami žrtve apetitov naših sosedov, kot bi morali bit ponosni, da smo bili v vojni proti nacizmu in fašizmu na zmagoviti strani. Namesto tega tega so začeli opravičevat kolaboracijo, da bi s tem opravičili našo današnjo kolaboracijo v vojni, ki pelje svet proti vse hujšemu terorizmu. Nekoč smo Slovenci verjeli v pravice narodov do suverenosti, danes nam ni mar, kaj se trenutno dogaja dvema milijonoma Palestincev v Gazi ob hudem pomanjkanju elektrike, vode, zdravil, hrane in normalnosti. Zato sem bil vesel, ko sem pred dnevi slišal Benjamina Netanyahuja, kako se razburja, da je EU edina zveza držav, ki pogojuje sodelovanje z Izraelom s političnimi zahtevami. EU je torej še živa in še ni čisto pozabila na svoje vrednote. Slovenija, ki bi morala bit zaradi svojih zgodovinskih izkušenj upornega in neuvrčenega ljudstva pri tem vodilna, pa žalostno previdno caplja za velikimi.

22. julij

Razlika med otroci in mladino je v puberteti in tam je tudi razlika med otroškimi in mladinskimi filmi. V vsej svoji več kot četrto stoletni samostojnosti smo posneli zgolj za zelo slab vzorec tako enih kot drugih. V toliko letih po prejšnji vojni smo posneli že vse tri Kekce, Vesno in Ne čakaj na maj, Dolino miru, Ti loviš, Družinski dnevnik, Naš avto, Ne joči Peter in Nevidni bataljon. Kako je mogoče, da smo v svoji svobodni državi na tako pomemben del kulture pozabili? In kako je mogoče, da to ne sproži alarma, ki bi našo kulturno politiko zamajal v temeljih? Verjetno zato, ker te politike sploh ni. Ali pa zato, ker so ljudje nad domačim filmom že obupali. A če smo obupali nad svojim filmom, smo obupali nad sabo, saj si je težko predstavljat sodoben evropski narod brez lastne filmske produkcije za otroke. Poosamosvojitvena kulturna politika je bila le nadaljevanje politike, ki smo jo imeli v prejšnji republiki, kar je v novih, ekonomsko zaostrenih „evropskih“ pogojih povzročilo kup težav, glavni namen kulturnega ministrstva pa je postalo ohranjanje socialnega miru med umetniki in boj levih in desnih za Blejski otok, se pravi simbol, od katerega nimamo prav veliko sodobne kulturne produkcije. Z denarjem za kulturo se po novem financira tudi množica medijskega smetja, ki uradno skrbi za uravnoteženost svojega prostora, ni pa denarja za otroške filme. Ker smo mentalno očitno obtičali v romantiki in večni pomladi, kultura pri nas velja za nekaj, kar potrebujejo umetniki, da lahko izrazijo svojo genialnost, ne pa kot nekaj, kar potrebuje družba za svojo povezanost, otroci pa še posebej.

23. julij

Slovenija je polna hribov, gozdov in močvirij, ki so od nekdanj delili prebivalce naših krajev. Ker naše relativno majhno ozemlje meji na štiri države z različnimi jeziki in kulturami, s katerimi so deli Slovenije zgodovinsko povezani, imamo med Prekmurjem in Primorsko množico različnih narečij in kultur, ki se slabo poznajo med sabo in se še zmeraj smejejo razlikam. A če se jih potrudimo razumeti in spoštovat, nas razlike zmeraj bogatijo. Pomagajo nam svet videt iz različnih perspektiv in zgubiti

strah pred drugačnim od do tedaj edino znanega. Ko so po prvi svetovni vojni imperialne sile kranjsko-spodnještajerski matici priključile Prekmurje, vzele pa Primorsko in večino Koroške, se je slovenska pretežno socialna in moralistična kulturna identiteta poglobila s panonsko melanholijo in magičnim realizmom. Če naj bi Slovence družilo predvsem to, da imamo skupen izvor v Slovanih, Venetih ali Etruščanih, je to zelo slabo vezivo za sedanje čase. Naš skupen interes je ohranitev svojih osebnih pogovornih jezikov, za kar je potrebna politična moč, ki jo našim jezikom daje zborna slovenščina. A če hočemo svoj jezik obdržat, lastna država ni dovolj. Jezik je treba nenehno in čim več uporabljat. Za to je potrebna gledališka in pripovedovalska vzgoja v vrtcih in šolah, ob njej pa čim več kvalitetne televizijske produkcije za otroke v slovenščini. Država bi morala nujno subvencionirati avtorske pravice kvalitetno sinhroniziranih kvalitetnih otroških risank, da bi na trgu postale konkurenčne cenenu poplflu.

24. julij

Teško bodo iskalci alternativnih dejstev našli starejše slovenske tiskane besede kot so „Stara pauda“ in „Leukhup leukhup leukhup leukhup woga gmaina,“ s pomočjo katerih se je avtor nemške pesmi leta 1516 norčeval iz poražene in pobite primitivne kmečke vojske. Naša vojaška zgodovina se je pač začela z uporom proti fevdalnim gospodarjem, nakar se je borba, ki nas je pripeljala do osamosvojitve, nadaljevala z aktivnostmi, ki bi jih danes, ko stojimo ob strani imperianih gospodarjev sveta, imeli za teroristične. A se kot narod težko odrečemo zgodovini bojev naših prednikov proti oblastem, ki jih niso priznavali za svoje, čeprav so veljale za uradne. Od kmečkih puntov prek upornikov v avstrijski vojski in partizanov je bila vse do konca osamosvojitve uporniška tradicija naš nacionalni ponos. Potem pa so nas vključili v vzhodnoevropsko skupino žrtev komunistične strahovlade in pri tem pozabili, da so imeli naši današnji vzhodni bratje v tistih časih več težav z rusko nadvlado kot s socializmom, mi pa smo imeli namesto Moskve Beograd in v njem kar nekaj vplivnih Slovencev. Zato nismo bili žrtve, ampak smo si socializma želeli. Seveda ne vsi in predvsem ne takšnega, kot se je izcimil. A tudi „svobodni svet“ je danes zelo drugačen, kot se je zdel takrat, ko smo odgovorili na vprašanje »Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?«

25. julij

Ker imam denarja več, kot ga potrebujem, se mi zdi, da ga imam dovolj. So stvari, ki jih pogrešam, a teh ne morem kupit. Lahko bi imel še milijonkrat toliko, pa dvomim, da bi bil na boljšem. Poleg tega, da bi dajal drugim in s tem hote ali nehote kupal njihovo ljubezen, bi se trudil potrebovat čim več, kupal bi in zapravljaj, potoval in skušal uživat in doživet čim več vsega, kar je možno doživet na tem svetu. A s tem bi zamudil vse, kar imam zdaj. Recimo srečo, da sem izgubil stara sončna očala malo potem, ko sem slišal, da so naši staroverci videli spremenljivo podobo stvarnice v oblikah oblakov, in sem si zaradi popustov kupil sicer dragočala, s katerimi že nekaj dni nepopisno uživam ob pogledih v oblake. Zaradi potrebe po zapravljanju zamujamo srečo vsakega trenutka, ki skupaj tvorijo pesmi naših življenj, vkolikor tem svojim življenjem zaupamo in se jim znamo prepustit, pa če za to potrebujemo vero v Boga, vase ali v genialnost Usode. Če pa zares verjamemo le v moč denarja, ki je za razliko od naših življenj hladen in v 97% tudi brez realne podlage, vero v Boga, vase ali v svet pa zgolj simuliramo, bomo doživeli marsikaj zanimivega, a bolj malo sreče. Ob tem prekomerno bogatenje enih, ki povzroča prekomerno revščino drugih, s to revščino povzroča obup, ki je strup za vsako družbo. Tisti, ki imajo bistveno več kot je družbeno povprečje, bi morali razumeti, da jih je treba resno obdavčit v imenu naše skupne prihodnosti. Če si skupne prihodnosti ne želijo, pa jih je treba obdavčit še za nekaj odstotkov več.

26. julij

Novih 56 osemkolesnikov, ki se jih je odločila kupiti naša vlada, in vsako leto dodatnih 30 milijonov več proračunskih evrov za obrambo, naredi človeka živčnega, ko ob tem sliši, da naj bi bil razpis transparenten, ne sliši pa, da naj bi bila transparentna tudi naša obrambna potreba po teh dragih morilskih strojih. To je za vlado in medije očitno samoumevno že od takrat, ko je naš ameriški zet, potem ko je plesal s Saudijci in se smejal z Izraelci, nahrulil Evropejce, ker izkoriščamo ameriško dobroto in ne plačujemo dovolj za svojo obrambo, kot se lepo reče vmešavanju v tuje suverene države, ki proizvaja množične človeške tragedije, sovraštvo, terorizem in milijone beguncev, ki se jih, potem ko smo pomagali pri uničevanju njihovega sveta, v Sloveniji tako zelo bojimo, da smo se odločili ograditi državo z bodečo žico, ki pa je srečnim dobaviteljem ni plačalo naše obrambno, ampak notranje ministrstvo. So to res vrednote osamosvojitve, ko smo se državljanke in državljani jugoslovanske in neuvrščene Socialistične republike Slovenije odločili zgolj za samostojnost in suverenost? Če že zanemarimo, da za čudežno izginotje milijonov ob transparentni nabavi prejšnjih osemkolesnikov nista politično odgovarjala ne tedanji predsednik vlade ne obrambni minister, ostal je le grenak spomin na nemoč našega prava in nepotešena radovednost davkoplačevalcev, v katerih pomembnih vojaških zmagah smo sodelovali z že kupljenimi osemkolesniki.

27. julij

Ko slišim ljudi svoje generacije, kako da je bilo v socializmu tako grozno, da so morali po najosnovnejša živila v tujino in so reveži morali imeti kar dva avtomobila, ker so smeli na cesti en dan z lihimi in drug dan s sodimi številkami, se sprašujem, kako bodo čez današnji kapitalizem, ko ga ne bo več, udrihali tisti, ki z njim zdaj pridno sodelujejo in ga vzdržujejo vsej njegovi absurdnosti in socialni destruktivnosti navkljub. Sam nisem maral našega socializma, ker je oblast omogočal brezobzirnim koristoljubnim nesposobnežem, za kar sem šele pozneje ugotovil, da ni problem socializma, ampak nekega našega starejšega, avstrogrskega dobro vcepljenega strahu pred demokracijo. Ker tega takrat še nisem vedel, sem šel spomladi 1985 v trenutku pijanske lucidnosti v Zagrebu staviti za karton buteljke, da v desetih letih enopartijske oblasti več ne bo. Vino je ostalo del še zdaj neporavnanih računov s sosednjo republiko, sam pa sem se ob spominu na tisto stavo vprašal, koliko let lahko še pripišemo sistemu, v katerem na račun znanja in narave, ki bi morala biti last nas vseh, eni vse bolj neskončno bogatijo, medtem ko se drugim odreka pravica do najosnovnejših dobrin. In grem staviti, da bodo tudi mnogi tisti, ki danes pomagajo vzdrževati našo domačo nepravilnost, čez dvajset let govorili o svojem trpljenju v državi, ki je brezobzirnim koristoljubnim nesposobnežem dala ne le vodilne položaje, ampak kar svoje premoženje.

28. julij

Jezikov se ne da ustavit in tisti, ki tega nočejo razumeti, zapravljajo čas in energijo za širjenje nestrpnosti in nestrokovnosti v imenu nečesa, kar je vnaprej obsojeno na neuspeh. Nisem še slišal, da bi se kateremu od Slovencev zaletelo, ko je jedel milansko salamo, tatarski biftek ali francosko solato domače proizvodnje na koroškem kruhu iz grosupeljske pekarnice. Ko pa so na Hrvaškem začeli delati kranjske klobase, pri nas pa varaždinsko zelje, se je na obeh straneh osamosvojitvene črte začela vojna za ime. Če nam Milančani, Francozi in celo Tatari dovolijo, da posnemamo ponos njihove kuhinje, to še ne pomeni, da bomo tudi ponosni Kranjci dovolili delati svoje klobase Hrvatom. Njim

ne bi dovolili igrati niti svoje oberkrainer muzik, na katero smo sicer ponosni, da jo igrajo in poznajo po vsem svetu. Še bolj zares kot pri klobasah, gre v odnosih s Hrvaško pri vinu. Naš kmetijski minister se sicer strinja s spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč v igrišče za golf, zato pa se neusmiljeno bori za ekskluzivno pravico do uporabe imena teran. In ker do vina nisem ravnodušen, sem zadnjič na Hrvaškem kupil buteljko njihovega terana. O teranu sem že prej slišal, da ga je treba pit čim bliže izvoru, ker to ni vino za dolge transporte. Hrvaški teran, ki sem ga kupil, ni imel teh težav, ker to sploh ni bil teran. Se ga je pa dalo popiti in od njega ni bolela glava. In še zdaj ne razumem, zakaj bi bilo njegovo ime naša težava. Tisti, ki se na vino spozna, bo hrvaški teran preziral in prezrl, ostali pa bodo v svojem nepoznavanju dobrega vina v njem celo uživali, kar pa ne bo na škodo Slovenije. Sploh če bodo z njim odplaknili spomin na naporno vožnjo preko naše države do hrvaškega morja.

29. julij

Vse bolj pogosto se mi dogaja, da me katera od prijateljic ali znank začne prepričevati, naj se zrihtam in se oblečem predsedniku primerno. Ko jih vprašam, kje naj si kupim v Sloveniji narejeno obleko, najprej obmolknejo, potem pa mi začnejo priporočati šivilje in krojače, kar me spomni na Cankarjevega očeta, ki je zaradi tekstilne industrije propadel že konec 19. stoletja, jaz pa s svojimi potrošniškimi navadami, da pridem in kupim narejeno, še danes čutim nekaj cankarjanske krivde in greha, ker si ne vzamem časa in ne poiščem krojača, ki bi mu zaupal, tako da, kar se domačega blaga tiče, naprej od nogavic in spodnjega perila zaenkrat še nisem prišel in dobro vem, da to ne bi smelo bit dovolj, če hočem konkurirati predsedniku, ki je v svoji mladosti nosil naše nekdanje slavne blagovne znamke enako profesionalno in samozavestno, kot danes nosi svojo predsedniško vlogo. Na srečo imam nekaj gledaliških izkušenj tudi s kostumiranjem in se bom potrudil, da pridem tudi do spodobnih hlač, srajce in reklca, saj se zavedam, da država lahko ostane brez tekstilne industrije in še brez marsičesa, ne more pa ostati brez manekenov, ki dajejo vtis, da predstavljajo tudi vse tisto, česar že zdavnaj več ni.

30. julij

„Naša težava je majhnost in se v postopke kdaj prikrade ali osebna nestrpnost ali osebna afiniteta,“ je moj kulturni minister opravičil nezakonitosti in arbitrarno početje ene od komisij. Je majhnost res opravičilo za pristranskost in nestrokovnost? Minister bi me pomiril, če bi povedal, kako so nezakonito ravnanje sankcionirali, ne pa da trideset let po tistem, ko smo se zanjo odločili, v naši majhnosti še zmeraj vidi težavo, ki ji nismo kos. Da jih je tako malo, da se skoraj vsi poznajo med sabo, če že niso v žlahti, je še bolj kot za Slovence značilno za Islandce, pa imajo zavidanja vredno in svetovno uspešno ne le kinematografijo, ampak tudi ostale umetnosti. Zavidanja vredno imajo tudi demokracijo, v osnovnih šolah pa umetniško vzgojo. Zato težava naše neučinkovite kulturne politike ni v naši številčni, ampak mentalni majhnosti in odsotnosti morale in etike, ki ju je z vsakim odpustkom za tiste, ki zlorabijo svoja javna pooblastila, manj. Nobeno spreminjanje zakonodaje in sklicevanje nanjo ne more nadomestiti osebne poštenosti in predanosti poklicu. To na koncu prinese tudi rezultate v obliki zadovoljstva nad uspehi. Ampak šele na koncu in šele potem, ko morala in etika živita med ljudmi in ne le v izboljšani in še bolj pretehtani pravni literaturi.

31. julij

Če odmislim, kdo in od koga je prepisal misel, da „ne bomo nikoli največji, lahko smo pa najboljši“, moram priznat, da zveni slovenskim ušesom tako prijetno, da je pred leti upravičeno dobila Bob leta. Najbrž je izvorno res Masarykova, ki je zapisal tudi, da „če hočemo poštenost, moramo bit najprej poštene do sebe“. In če smo do sebe poštene, moramo priznat, da se v misli, da smo lahko najboljši, skriva narcisistična past, da nam odličnost pripada sama po sebi, brez spoštovanja lastne pameti in borbe proti lastni neumnosti. Najboljši si lahko le v primeru, če priznaš in odpraviš svoje napake. „Samostojnost ne ohrani in ne reši nobenega naroda, narod mora ohranjat samostojnost – reši nas pridnost in izobraženost. Tudi politična samostojnost je samo sredstvo za resnično življenje naroda, ki smo ga zgubili, ko smo kot narod nehali moralno živeti. Pri nas mora imet politična stranka poleg ožjega političnega programa tudi trdno podlago širokega kulturnega programa. Za majhne narode, tudi če so politično samostojni, drugače ni možno, če naj politična samostojnost ne bo samo formalna in politično sredstvo močnejših sosedov,“ je prav tako rekel predsednik prve češkoslovaške vlade T. G. Masaryk.

1. avgust

Pri Slovencih je najbolj boleča kombinacija nesamozavesti in pretiranega navdušenja nad sabo, ki se ponavlja skoz vso moderno zgodovino. Če poznamo zgodbo vzpona in padca Jovana Vesela Koseskega, poznamo zgodbo o pretiranem poveličevanju naroda, ki se ne more končat drugače kot z razočaranjem, iz katerega se ni lahko pobrat. Koseskega smo potem, ko smo njegovo nacionalistično patetiko potrebovali za svojo protinemško panslovansko samozavest, zabrisali z literarnega Parnasa in s tem o sebi ustvarili mit, da smo narod, ki nas je od mrtvih obudil romantični pesnik nesrečne ljubezni. Drugi izbrisani iz naše literarne samopodobe je Leopold Volkmer, ki se ga še zdaj drži fatva epigrama, v katerem je Prešeren označil ponovno izdajo njegovih pesmi za izdajalsko dejanje sramotenja slovenskega jezika. Čeprav ne gre za skriti biser vrhunske poezije, me je presenetilo, da sem ob vsem štajerskem ponosu in pogosto upravičenem občutku odrinjenosti od centra odločanja z vprašanjem, kdo je bil prvi slovenski štajerski pesnik, na štajerskih šolah zmeraj povzročil le zadrego. Nihče nikoli ni vedel, da je le eno leto za Vodnikovimi „Pesmami za pokušino“ izšla Volkmerjeva „Hvala kmetičkega stana ino tobačje trave v dveh pesmah zapojena v leti 1807 v Marburgi“. Svojo literarno dediščino očitno vidimo podobno, kot so Prešernu v sonetu „Vrh sonca sije soncev cela čeda“ ob Julijini lepoti izginila izpred oči vsa ostala dekleta. Prešeren je za nas očitno še danes tako bleščeč in popoln, da zaradi zagledanosti v njegovo luč nismo sposobni ljubiti vse pestrosti svoje literarne zgodovine in s tem tudi samih sebe kot živega in večno neenotnega naroda.

2. avgust

Kajn je bojda ubil Ablo zato, ker mu je z živinorejo uničeval kmetijske površine. Spopad med brati se je začel, ko so naši predniki prešli iz nabiralniško lovskega prilagajanja sprotne ponudbi v spreminjanje narave po svojih potrebah. Začela se je vojna med različnimi individualnimi izkoriščevalci nekoč skupnega, od narave ali bogov danega sveta. Prva posledica svobode, ki jo je prineslo pridelovanje in uživanje hrane po svojem okusu, so bile bolezni in krajša življenjska doba. Od tedaj je človeštvo zelo izpopolnilo lastninjenje naravnih in po naravi vsem skupnih bogastev, svoboda pri izbiri hrane pa še zmeraj povzroča bolezni. Še posebej na udaru so otroci, ki še ne razumejo goljufivosti sveta, in jim nezdravo hrano prodajajo ob pomoči reklam tudi na javni televiziji, namesto da bi jih tam z učinkovitimi spoti usmerjali k zdravemu prehranjevanju. Za to bi potrebovali tudi čim bolj povezane ekološke kmetije, ki bi omogočile zdravo domačo hrano v vseh osnovnih šolah in širše. Slišal sem, da bodo za milijon evropskih evrov tudi v prihodnjem šolskem letu osnovnošolcem brezplačno delili

sadje, zelenjavo in mleko, ob čemer ne morem, da se ne bi spomnil na industrijsko velika in brezokusna jabolka, ki jih kdaj po nastopu dobim v kateri o šol, in jih ne morem pojest, ker sem razvjen od zdravih domačih sort, ki jih še danes raste pri nas več, kot jih uspemo pojest, saj smo v svoji odvisnosti od velikih proizvajalcev s pesticidi v obliki sadja in zelenjave nanje povsem pozabili.

3. avgust

„Nas in Rusov je dvesto milijonov,“ so v starem vicu o velikosti svojega naroda govorili Črnogorci. Ne vem, kako se počutijo zdaj, ko so jih brez referendumov vključili v vojaško zvezo, ki za enega svojih sovražnikov razglasa prav Ruse. A tudi Slovenci smo v 19. stoletju zgradili svojo narodno samozavest na prepričanju, da smo del velikega slovanskega naroda z Rusi na čelu. Da so bili Rusi njihova inspiracija, so s svojimi psevdonimi sporočali vsi pesniki moderne, ne le Josip Murn Aleksandrov. Cankar je bil recimo Ivan Saveljev. Vera v Ruse se je Slovincem omajala šele tri leta po tistem, ko smo z njihovo pomočjo dobili pomemben del svojega današnjega ozemlja in vse morje, kar ga imamo. Šele po Titovem sporu s Stalinom je v Slovincih začela popuščati ljubezen do Rusov in smo se začeli spogledovati z zahodnimi zavezniki, kar pa še ne pomeni, da jim zaupamo. Po Gallupovi anketi smo bili februarja ena od štirih članic Nata, ki bi svojo varnost najraje zaupali Rusiji. A smo edina od teh štirih držav, ki imamo svoje vojake danes nameščene na ruski meji. Bolgarskih, grških in turških, pa tudi madžarskih vojakov tam ni, ker si njihove vlade pred svojimi volivci očitno težje privoščijo hlapčevanje imperialnim apetitom zahajajočega Zahoda pod vodstvom multinacionalk, kot naša. Smo v kanadskem bataljonu v Latviji skupaj z Albanci, Italijani, Španci in Poljaki. Za Poljsko, ki enako kot Latvija, Litva in Estonija že zdaj plačuje 2% BDP za vojsko, razumem, da so do Rusije previdni, saj imajo povsem drugačno zgodovino in geografijo kot mi, ki bi nas moralo bit glede na pretekle izkušnje bolj strah dveh zavezniških sosed, kot pa Rusije, s katero imamo dobre zgodovinske izkušnje in se temu primerno težje slepimo, da je vojska, ki je uničila Irak in Libijo ter ustvarila pošast islamske države, na ruski meji zato, da Rusijo prisili, da postane odgovorna članica svetovne skupnosti.

4. avgust

Desetletje prepovedi alkohola v ZDA je prinesel skokovito rast kriminala, katerega sinonim je Al Capone. Vsaka prepoved legalne nabave česarkoli omogoči posel kriminalnim združbam, ki imajo očitno močan vpliv na zahodno politiko, saj je bil eden od prvih uspehov vojne proti terorizmu ponovna oživetev afganistanskih opijskih polj, ki so jih talibani uničili. Legalizacija vseh drog bi bila predvsem udarec mednarodnemu kriminalu, katerega talci smo. A če gre pri trdih drogah podobno kot pri alkoholu za snovi, ki povzročajo telesno odvisnost in uničujejo zdravje, za prepoved indijske konoplje ne obstajajo medicinski, ampak zgolj moralnopolitični razlogi. Na ta način se lahko kriminalizira populacijo in kulturo, ki ni skladna z „vrednotami“ turbokapitalizma. Hkrati so kot kolateralno žrtev s polj izrinili tudi industrijsko konopljo, ki je blagodejna za zemljo in je bila še nedavno nepogrešljiva za izdelavo vsega, s čimer danes, ko smo jo nadomestili s plastiko, onesnažujemo planet in sebe. Zdaj, ko je jasno, da ima konopljna smola zdravilne učinke, pa s prepovedjo kriminaliziramo tudi ljudi, ki jo potrebujejo zato, da preživijo, ljudje, ki jim z zdravilno smolo pomagajo, da premagajo bolezen, pa so v očeh zakona kriminalci. Kadar se našteva nevarnosti rekreativnega uživanja konoplje, naj bi to bila večja možnost prehoda na trde droge in demotiviranost. Kar se tiče prvega, je resnica nasprotna, saj mnogim pomaga, da se odvadijo od nevarnih zasvojenosti, a lahko zaradi tega pristanejo v zaporu, kjer je nevarnost, da se bodo vrnili na trdo drogo, večja. Kar se tiče demotiviranosti in lenobe, ki naj bi jo povzročalo, pa v svetu, ki se ne zna rešiti odvisnosti od vojn in fosilnih goriv, nekaj demotiviranosti za poganjanje lokomotive, ki nas

pelje v prepad, ni odveč. Pri odraslih, seveda. Da otroci ne smejo uživati drog enako kot ne smejo uživati alkohola, ne bi smelo imeti s tem nobene zveze. Zanje bi se bilo treba potruditi in jim načrtno pomagati do zdravega življenja, če nočemo, da bodo iz njih zrastle taki ali drugačni džankiji.

5. avgust

Lahko smo samo hvaležni naključju, da je dr. B. M. Zupančič, ki je že prej večkrat javno izražal svoj prezir do žensk, malo pred imenovanjem za predstavnika Slovenije v odboru OZN za človekove pravice to ponovil v mednarodnem prostoru in žalil politično ikono ene od pomembnih članic EU, tako da našemu zunanjemu ministru ni ostalo drugega, kot da podvomi o primernosti takega človeka za to funkcijo, čeprav je bil zanjo neprimeren že prej. Enakopravnost žensk je eden od temeljev sodobne demokracije in vrednota, na katero smo lahko kot Evropejci ponosni in mora biti ena prvih, ki jih imamo v mislih, ko govorimo o obrambi evropskih vrednot. Čeprav v državah, kjer imajo ženske odločilno besedo, to pogosto prinaša vidne rezultate, ko boljša socialna politika prinese tudi večjo ekonomsko uspešnost, enakopravnosti žensk pri nas ne ogrožajo islamski, ampak mnogi drugi fundamentalisti, ki so prepričani, da svet propada zato, ker so ženske, ki so na svetu zato, da zadovoljujejo moške in rojevajo otroke, dobile politično moč. Da so ženske manj vredne od moških, je za nekega poljskega poslanca v EU parlamentu dokaz dejstvo, da so slabše v športu in šahu. Šport, za katerega sta potrebni telesna moč in spretnost, in šah, za katerega je potrebna sposobnost strateškega in taktičnega razmišljanja, za tega gospoda samoumevno predstavljata najboljši, kar je v ljudeh, čeprav sta v resnici kulturni izraz militantne in kompetitivne moško vodene družbe. Če imamo fizično moč in bojovito pamet za pomembnejši od sposobnosti sodelovanja, povezovanja in iskanja sporazumnih rešitev, moramo vedeti vsaj to, da vojne iz otrok ne delajo pravih moških, ampak invalide.

6. avgust

Slovenija se s Hrvaško sicer še zmeraj preriva za finese meje, ki zaradi potreb politikov greni življenje ljudi na opbeh straneh, na splošno pa velja, da z osamosvojitvijo nismo niti pridobili niti izgubili nobenega ozemlja in ga imamo še zdaj toliko, kolikor nam ga je priborila partizanska vojska. Ne zavedamo pa se, da je Slovenija po osamosvojitvi izgubila več obdelovalne zemlje kot vsa Nemčija po drugi svetovni vojni. Kot SR Slovenija smo s krompirjem preskrbovali vso Jugoslavijo, zdaj ga uvažamo. V vaških trgovinah prodajajo krompir iz Egipta in Izraela. Skupaj s Finsko smo danes med vsemi EU članicami najbolj odvisni od uvoza hrane. Samooskrbni smo zgolj še s hrano za prašiče, na kmetijske površine postavljamo industrijske obrate, ki v primeru lakirnice Magna porabijo več vode, kot bi jo na isti površini potrebovali za pridelavo zelenjave, ki bi ob umnem kmetovanju lahko prinesla več delovnih mest kot lakirnica, ob njih pa še veliko doma pridelane hrane in nobene nevarnosti, da bo ob sušnih poletjih država morala vodo prednostno nameniti lakirnici. Na kmetijskih površinah, ki so po osamosvojitvi še ostale, množično gojimo monokulture in kmetijstvo spreminjajo v industrijo, ki onesnažuje s pesticidi in naftno mehanizacijo. Če zdaj, ko je že 97% svetovnega denarja brez realne podlage, prihajamo v odločilno fazo vojne med Kapitalom in Zemljo, h kateri spadamo tudi ljudje, ki smo organsko odvisni od njene hrane, nas bo vera v odrešilno moč denarja mogoče minila vsaj takrat, ko bo prišlo do resne prehranske krize. To pa bo, kot se zdaj kaže, zelo kmalu.

7. avgust

Ko sem lansko pomlad slišal za idejo, da bi ponovno uvedli naborniško vojsko, mi je to zvenelo kot žalitev zgodovinskega spomina, saj je ideja prišla s strani našega prvega obrambnega ministra, pod čigar ministromanjem je naša prva slovenska naborniška vojska po osamosvojitvi delovala tako žalostno, da je bilo očitno, da nihče ne ve, kaj bi z njo počel in da nikomur ni do tega, da bi mlade ljudi vzgajal za obrambo domovine, ampak so se naši politiki že odločili, da alternative Natu ni in je treba v ta namen naborniško vojsko razpustiti in ustanoviti profesionalno. Zdaj, ko smo s svojo profesionalno vojsko skupaj z zavezniki zapleteni v vse nevarnejše igre, pa bi ob profesionalcih imeli za vsak slučaj še nabornike. Mogoče je zdaj, ko se je vlada zavezala vsako leto povečati vojaški proračun za dodatnih 30 milijonov evrov, ideja o naborniški vojski začasno pozabljena, a je eden od razlogov za njeno uvedbo tak, da ga je treba vzeti zelo resno. Predvsem naši moški mladini namreč brez dvoma manjka konkretnih aktivnosti, ki bi jih inicijirale v skupnost kot odgovorne državljane. Vendar za to ni potrebna militaristična vzgoja, katere cilj je dresura za vojno. Namesto tega bi morali početi koristne reči na način delovnih brigad, ki bi pomagale slabše razvitim delom države. Takšna polletna obvezna naborniška vojska bi bila v današnjem času množičnega bega od resničnosti zelo koristna.

8. avgust

Demokracija pomeni spopad različnih strank za oblast, zato stranke ne poudarjajo tistega, kar nas združuje, ampak naše razlike. Ker so si v pomembnih vprašanjih, v katerih sledijo smernicam EU in Nata, večinoma enotne, naše stranke sistematično oživljajo razlike, ki bi brez njihove pomoči že utonile v pozabo. Najbolj uspešno sredstvo za strankarsko delitev je bratomorni del druge svetovne vojne. Za tako stanje so najbolj krivi tisti, ki se imajo za naslednike zmagovalcev, a so se vmes tako demokratizirali, da so zatajili mater, komunistično revolucijo, ki je bila posledica predvojnih socialnih krivic in je pomembno prispevala k moči odporniškega gibanja in končni zmagi. Strahopetno so se izognili tudi sojenju za poveljne poboje in s tem pustili problem odprt in priročen za manipulacije. Ko iz ust ostarele gospe slišim zgodbo o njenem očetu, ki so ga vključili v domobransko vojsko in se je po vojni iz Avstrije, kamor je že pobegnil, vrnil v Jugoslavijo, ker je bil zaradi otrok in žene, ki so ostali doma, pripravljen prejeti kazen, ki bi mu jo naložilo sodišče, a so ga namesto na sodišče odpeljali na teharsko morišče, mi kot partizanskemu otroku ni prijetno. Sram me je za vse, kar se je v imenu svobode, bratstva in enakopravnosti zgodilo, sram me je, da je bil otrokom, ki so ostali brez domobranskih očetov, otežen študij, da so bili zapostavljeni kraji, ki so bili med vojno domobranski, in da se v njih ni smelo obnavljati cerkva. Hkrati pa se mi zdi grozno, da ljudje, ki so to nesrečo doživeli, zanjo še zmeraj krivijo zgolj komunistično vojsko, kot da je samoumevno, da je bilo treba sodelovati z nečim tako zločinskim, kot sta bila fašizem in nacizem. Kot da Cerkev, ki je te fante porinila v naročje tako grozljivih ideologij, ne nosi največje odgovornosti in bi se morala za to že zdavnaj opravičiti svojim. To ni le njena in njihova stvar, zaradi tega je sprevržen in nefunkcionalen naš politični sistem.

9. avgust

Naši poganski predniki so imeli veliko bolj spoštljiv odnos do narave, kot ga ima današnja družba, vendar je ljubezen do narave in zavest o naši odvisnosti od nje v nas ostala. Pred leti je množična akcija Očistimo Slovenijo pokazala, kakšno združevalno moč ima za nas skrb za zemljo, na kateri živimo. Eno prvih razočaranj po osamosvojitvi je bilo zame prav to, kako ni zaživela zelena politika, ampak se je razdrobila na kopico neučinkovitih strank. Zapostavljenost okoljske problematike v politiki je prišla z vsem smradom na dan ob požarih, ki so nas opozorili, da imamo v Sloveniji toliko ljudi, ki služijo na račun zbiranja nevarnih odpadkov, da jih država ni sposobna učinkovito nadzirati.

Posledice strupov, ki so potrebni za sterilno travo na igriščih za golf, zgrajenih na prodiščih, in še česa, so manj opazne. Na račun odsotnosti ekološke zavesti v politiki smo poleg spomenika tej politiki, TEŠ 6, dobili tudi „nobelovega“ nagrajenca za ekologijo. Uroš Macerl poseblja našo tragično situacijo, ko mora napake dobro plačanih politikov in od njih postavljenih birokratov na svoje stroške reševati civilna družba. Macerlova nagrada je zame še en argument za to, da bi se stranke morale financirati iz članarine in ne iz proračuna, saj skupaj preveč pogosto dokazano delujejo proti našemu skupnemu dobremu in proti interesom večine državljanov, ki niso v nobeni od strank.

10. avgust

Naša majhnost in medsebojna bližina bi bili prednost za našo demokracijo, vkolikor bi poštenost v naši družbi veljala za vrednoto, bogatenje na račun goljufanja drugih pa za sramoto. Tako pa bogatenje na račun drugih velja za sprejemljivo posledico sebičnega gena in torej nekaj naravnega. A sebični gen, kadar ni vgrajen v idiote, si prizadeva za srečo in mir, ne pa za stres in konflikt. Ko toleriramo postavljanje „svojih“ ljudi na položaje, ki jim ali niso kos ali pa ne delajo za javno dobro, se obnašamo kot idioti, ki si žagajo vejo, na kateri sedijo, pa če še tolikokrat ponovimo, da tako delajo vsi razen idiotov in idealistov. Res je, da smo si nekaj tega odnosa privzgojili v državah, ki jih nismo imeli za svoje, a danes gre bolj za to, da je težko pošten ta, ki vidi, kaj je strankarsko kadiranje napravilo iz javne pošte, železnic in še marsičesa. Težko je bit pošten, če velja, da so nepošteni vsi, tisti pri koritu pa še prav posebej, in ni nobenih znakov sprememb, ki bi to demantirale, odkar je sedanji premier prišel na oblast z obljubo poštenosti, pa je vere v možnost, da bi v politiko stopili poštene ljudje, še manj. Ljudem in medijem se zdi samoumevno, da za posamezne posebno krute umore, povzročene v blaznosti, zahtevajo ekstremno visoke kazni, ne zavedajo pa se, koliko samomorov in drugih vrst smrti povzročita skorumpiranost in gospodarski kriminal, ki mu naša sodišča še zdaj niso kos, kadar gre za početje politikov. Samo če bo nepoštenost postala moralno nesprejemljiva tudi v osebnem ravnanju, bodo z odgovornimi ljudmi, ki bodo kos nalogam, prišli tudi skupni rezultati, ki jih bo vesel vsak pameten sebičnež, ki si želi v Sloveniji živeti srečno in zadovoljno do konca svojih dni.

11. avgust

Naša relativna maloštevilnost bi bila prednost, če bi imeli tako visoke moralne standarde, da bi si lahko zaupali in ne bi bolj verjeli v obrazce kot ljudi. Ko so sredi devetdesetih objavili razpis za ljubljanski Evropski mesec kulture, je bil ta tako evropsko zahteven, da so na njem uspeli le tisti, ki so se ga lotili profesionalno, mene pa je prizadelo, da se za njegov uličnogledališki del v mali Ljubljani nihče ni obrnil na nas iz Gledališča Ane Monro, ki smo se takrat edini v tem mestu, in to že od 1979, ukvarjali z organiziranjem lastnih in gostujočih uličnih predstav. Namesto tega smo se morali spopasti z obrazci, ki so zahtevali birokratsko spretnost laganja in prilagajanja kriterijem, ki naj bi dajali vsem enake možnosti, a so pogosto krivični do tistih, ki se na prakso spoznajo bolje od avtorjev razpisov. Končalo se je tako, da so me zmagovalci razpisa povabili za podizvajalca. Kako nesmiselni so lahko kriteriji, sem opazil, ko sem bil lani v komisiji za izbor izvajalca za izboljšanje pismenosti otrok iz manj izobraženih družin, kjer je bil eden od kriterijev inovativnost. Da je inovativnost sama po sebi boljša od preverjeno dobrih praks, spomni na našo slavno preteklost, ko smo prvič v svoji moderni zgodovini začutili, da ne moremo bit niti največji niti najboljši, lahko pa smo najbolj inovativni in smo se uprli češki pisavi in rajši sami izumili kar dve svoji, zaradi katerih bi se še dolgo prepirali med sabo, če nas ne bi poenotili Hrvati, katerim smo takrat zaupali vse drugače kot danes, in smo končno prevzeli češke č-je, š-je in ž-je od njih. V komisiji za družinsko pismenost kriterij inovativnosti ni vplival

na izbor najboljšega ponudnika, ki pa se je moral pri izvajanju svojega programa odpovedat mojim nastopom, da ne bi prišlo do koruptivnega dejanja. Ker se strinjam, da so osebne koristi zdaj že tradicionalen del naše kulture, sem izstopil iz komisije, saj se mi ne zdi prav, da se v imenu zunanjega vtisa poštenosti že tako majhna ponudba še bolj zmanjša. Hkrati pa dvomim, da lahko vse bolj zahtevni obrazci nadomestijo odgovoren odnos do našega skupnega dobrega, ki bi moral bit v nas.

12. avgust

Če imamo denar in možnost izbire hrane, ki jo potrebujemo, imamo pri tem različne kriterije. Trgovci nam pod oznakami eko in bio ponujajo bolj zdravo hrano, kar je za kupca, ki si to lahko privoščiči, najbrž najpomembnejše. Ko gre za kokošja jajca, je dodatni kriterij pašniška reja in s tem bolj human odnos do živali, kar bi moralo bit pomembno tudi pri mesu, za katerega je potrebna mesarska smrt živali, ne pa tudi mučenje ob njihovi vzreji in med transportom do klavnice. Pomemben kriterij je tudi država izvora. Ko vidimo v domači trgovini čebulo iz Nove Zelandije, se zamislimo nad stanjem sveta. Ko pa ugotovimo, da sta skoraj vsa zelenjava in sadje uvožena, se zamislimo nad stanjem domovine. Ker v isti trgovini hrano reklamirajo s plakatom „Smo, kar jemo“, bi lahko še pomislili, da nas kot države več ni. In res izginjamo. Skupaj s Finsko imamo v EU najmanj kmetijskih zemljišč na prebivalca, pa še ta, če jih ne prepustimo avstrijski lakirnici, zasejemo z industrijsko koruzo. Če nam je do tega, da bi sčasoma začeli jest več zdrave doma pridelane hrane in skozi želodec obudili svojo že usihajočo ljubezen do domovine, se moramo zavedat, da poleg parlamentarnih volitev strankarskih politikov in volitev predsednika republike obstajajo tudi neposredne volitve „z nogami“, na katerih lahko potrošniki spremenimo trgovsko politiko, če dovolj složno bojkotiramo uvoženo sadje in zelenjavo. Sliši se nemogoče, da bi bili naši državljani lahko tako aktivni. A enkrat se bo treba soočit s preprosto resnico, da bodo naši politiki začeli ravnat državotvorno in si prizadevat za zdravo in samooskrbno kmetijsko šele takrat, ko bomo državljani tako aktivni, da njim drugega ne bo ostalo.

13. avgust

Ko sem poleti 2007 v knjižnici v Sheboygnu v Wisconsinu, kjer smo predstavljali dvojezične knjige, ameriško Slovenko vprašal, kako kaj gre, je rekla, da grozno. Pomislil sem na vojno v Iraku, ki je takrat postala polomija tudi v očeh Američanom, a to ni bila težava moje ameriške rojakinje. „There are so many black people and some of them are even not working!“ je bila iskreno zgrožena. Težava je torej v črncih, ki ne delajo. Malo pred tem sem svoje ameriško slovenske gostitelje vprašal, če je Sunita Williams še v vesolju. Preden sem odpotoval, sem namreč prebral, da so morali zaradi tehničnih težav podaljšat njeno bivanje na rusko ameriški vesoljski postaji, pa sem pomislil, da bi bila lahko napol Slovenka, ki je v breztežnost odnesla kranjsko klobaso, tema za pogovor. „Sunita who?“ so se začudili. Problem ni bil v tem, da ne bi poznali astronautke, ampak v njeni veri, saj je po nekaterih medijskih domnevah muslimanka, po drugih hindujka ali ateistka, v vsakem primeru pa ne kristjanka, kar je v večini ZDA za slovensko identiteto pomembnejše od jezika, ki je že končal v talilnem loncu, medtem ko je nacionalnost ostala, da se ve, da dotična oseba izhaja iz bele Evrope. Rasizem je nedopusten že sam po sebi, o tem bi ne smelo bit dvoma in se zato zenkrat tudi širi bolj skrivaj kot javno. Vse premalo pa se zavedamo, da je rasizem tudi protislovenski. Za nas, ki v Evropi živimo, je identiteta, ki jo želimo ohraniti, vezana na naš jezik. Ta je tukaj, v matici naroda, dobesedno edina povezovalna sila. Vsi, ki se vključijo v našo skupnost in ga govorijo, v naših očeh postanejo Slovenci. Tisti, ki so se temnopolti pri nas rodili in odrasli, pa so Slovenke in Slovenci povsem enako kot kdorkoli drug, tako da barva, pa če je pri nas ena še tako prevladujoča, za slovensko nacionalnost ni določujoča. In tudi

vera ne. Odprtost je moč, ki se ji kot maloštevilen narod ne smemo odpovedat, če v ta svoj narod in njegovo prihodnost verjamemo.

14. avgust

Luna mi je letos radikalno zmanjšala možnost, da v času solz svetega Lovrenca zagledam utrinek in si nekaj zaželim. In če ga bom zagledal, si ne bom upal zaželet, da postanem predsednik, ker je to ena od tistih stvari, ki jih rajši prepustim usodi kot pa svojemu koprnenju, saj nisem prepričan, kaj je boljše zame. Kar pa ne pomeni, da s kandidaturo ne mislim popolnoma resno in bom v primeru, če bo vame verjelo zadosti ljudi, predsedniško službo vzel za svojo. Za to norost sem se odločil iz občutka odgovornosti do svojih besed na odrih pred večinoma enako mislečimi. Če imajo prav tisti z izkušnjami in znanjem, ki so prepričani, da na volitvah nimam šans, sem rešen. A nisem prepričan, če imajo prav, ker bi lahko bil že čas, ko bi bilo dovolj ljudi dovolj močno razočaranih nad našo strankokracijo in bi radi tej politiki pokazali, da ji ne zaupajo. V vsakem primeru je že čas za dialog o pomembnih temah, če nad prihodnostjo še nismo obupali in se nam lahko zgodi, da svet ne bo šel v apokalipso, mi pa ne bomo vedeli, kaj zdaj. Slovenija je veliko preveč nesuverena, ker se je našim politikom treba ozirati na javno mnenje še manj kot v drugih EU članicah. V kandidaturo grem, ker v njej vidim možnost in s tem obveznost, da si prizadevam za državo, na katero bom ponosen in preglasit slepilno borbo za pravice žrtev, ki se pred svojimi branilci ne morejo branit. Za razliko od strank, ki svojo moč črpajo iz mrtvih in umirajočih, kandidiram v imenu živih in prihajajočih. Če nas je že dovolj, bom mogoče celo zmagal in si nakopal resno odgovornost. A tudi če nas je še premalo, bi si ob utrinku brez oklevanja zaželel, da je mene in vseh, ki mislijo podobno in smo pripravljeni it na upravno enoto in izpolnit obrazec podpore, najmanj 5000. Če se mi ta želja ne izpolni, bom nad nami razočaran in zafrustriran, ker bom ostal brez nastopov v cirkusu, ki se ga že veselim.

15. avgust

Ena od naših močnejših samopodob, ki nam je dala samozavest za osamosvojitvev, je bilo prepričanje, da lahko postanemo druga Švica. Če odmislimo tedanjo jugbioslovansko hiperinflacijo in dejstvo, da je denar za marsikoga edina enota za merjenje sreče, nam je bila in nam še zmerasj je Švica zgled še v čem drugem. Dvomim, da so moji sodržavljani ob osvojitvenem navdušenju nad Švico pomislili, da je zgled države, v kateri je želja po miru in varnosti povezala ljudi različnih jezikov v en narod. Zavidali smo ji relativno samostojnost posameznih kantonov, ker smo si želeli čim bolj neposredne demokracije. Cenili smo njeno vojsko, ki temelji na zaupanju državljanom, kar je predpogoj za domoljubje. Cenili smo tudi njeno neuvrščenost oziroma nevtralnost, ki ji omogoča, da prodaja orožje vsem stranem direktno in ne prek tajnih posrednikov. Zaradi njene impozantne narave smo v njej mogoče videli zgled ekologije, če smo prezrli njeno prehrambeno in farmacevtsko industrijo, in videli zgolj državo, ki ceni in izkoristi vsak košček svoje zemlje. Zavidali smo ji zastavo, ki deluje kot znak uspešne blagovne znamke, in da je tako samozaščitno previdna, da zelo izjemoma prenese svojo suverenost na mednarodne organe. V Švici smo pred osamosvojitvijo videli ideal, od katerega so nas naši samostojno izvoljeni politiki sistematično oddaljili in nam zato javni mediji ne bodo povedali, da v Švici danes konopljo s CBD in minimalno THC lahko kupite v trafikah, lahko pa jo tudi gojite in prodajate. Če nameravamo tudi v tem hlapčevsko služiti velekapitalu in se bomo pridno odpovedali donosni kmetijski dejavnosti ter bomo uvažali rekreativno in medicinsko konopljo, s katero imajo naši proizvajalci bogate izkušnje, o katerih pričajo policijske ovadbe in kazni, nas je lahko že vnaprej sram.

16. avgust

Koroška je veljala za zibelko slovenstva, dokler ni ob naši prvi osamosvojitvi ostala v Avstriji in je zato danes naseljena z večinoma nemško govorečim prebivalstvom, katerega genska analiza bi najbrž pokazala sliko, ki bi globoko prizadela tiste, ki so ponosni na svoje nemško ali vindišarsko poreklo in tako kot tudi nekateri naši domoljubi za nič na svetu ne bi bili Slovani. In ti Korošci, ki so nam celo, če so res venetskega porekla, blizu tako geografsko kot tudi kulturno, so se strankarsko tako enotno, kot so naše stranke složne le pri prenašanju suverenosti na druge, odločili, da bo avstrijska Koroška do leta 2025 s pomočjo domačih obnovljivih virov in učinkovitejše porabe elektrike in toplote, dosegla energetska samozadostnost. Še preden smo vedeli, da lahko s snovmi, ki jih zaradi svojih velikanskih energetskih potreb spuščamo v zrak, rešimo svoj planet samih sebe, so tudi pri nas mnogi nasprotovali strupenim izpustom zaradi njihove škodljivosti za zdravje, a je bila politika zmeraj močnejša od ljudi in je prepričevala lokalne skupnosti, da strupi, ki jih tovarne spuščajo v zrak, niso toliko nevarne, kot bi bilo nevarno, če bi jih zaprli in bi ostali brez delovnih mest. Le v primeru, če so bili strupi dovolj smrtonosni kot v Anhovem, ali je bila civilna iniciativa uspešna na sodišču, je politika morala dati prednost zdravju pred profitom. Zdaj, ko je jasno, da smo postali samoogrožena vrsta, bi se Slovenija morala skupaj z ostalim človeštvom začeti preusmerjati na obnovljive vire, za katere je treba poiskati naravovarstveno sprejemljive lokacije, kar pomeni usklajevanje med ministrstvi, ki imajo težave že pri manjših rečeh. Ob tem bo treba preiti na promet brez fosilnih goriv in v ta namen oživiti javni transport, za katerega se zdi, kot da so za njegovo tukajšnjo katastrofo krive tračnice, ne pa ljudje na odgovornih položajih. Težko si je predstavljati, da smo brez radikalne spremembe v svbojem odnosu do politikov sposobni samostojno in ne kot skladišče za tuje strupe prevzeti svoj del odgovornosti, ki jo ima človeštvo pred sabo.

17. avgust

Januarja 1991 sem na češkoslovaško ministrstvo za kulturo nekomu, ki je bil še malo prej disident, nesel paket od slovenskega prijatelja. Vzdušje na ministrstvu je spominjalo na uredništvo študentske organizacije. Pri nas se je po osamosvojitvi kulturna skupnost preimenovala ministrstvo, ljudje in politika pa so ostali isti, saj je bila kultura že prej naša in ne jugoslovanska. Naši pisatelji so svojo kritiko režima in vse ostalo objavljali v subvecioniranih revijah, zaradi česar so bili v zadnjem desetletju obsojeni in zaprti redki, medtem ko so na Češkoslovaškem literaturo razmnoževali s pomočjo pisalnih strojev v samizdatu. Ko so se Čehi osamosvojili od ruskih okupatorjev, mi pa od zveze narodov, ki smo jo sedemdeset let pred tem soustvarili, so bili češki umetniki veseli že same svobode in možnosti normalnega širjenja svoje umetnosti, za naše pa se ni spremenilo nič razen tega, da so naši politiki dobili svojo državo in niso več potrebovali državotvorne sile kulture, a si tega niso upali povedati in so kulturno politiko prepustili naravnemu darvinizmu. Umetniki, ki niso zaposleni v javnih zavodih, so navezani na subvencije, za katere se borijo med sabo, saj je količina denarja omejena, njih pa za naš prostor preveč. Na Češkem ali na Islandiji, kjer za razliko od nas delajo tudi kvalitetno kulturo zato, da bi z njo zaslužili, je prostor cel svet, kar ne izključuje državnih subvencij in kulturne politike, ampak kulturno politiko potrebuje že v šolah, predvsem pa na akademijah. Zato tam umetniki niso tako obsedeni od ega kot pri nas in v konkurentih iščejo sodelavce, saj si ne želijo biti najboljši le na razpisih, ampak predvsem pred kar najširšo publiko.

18. avgust

Če je kdo drug kriv naših težav, nam je takoj lažje, saj se lahko na nekoga jezimo, namesto da bi razmišljali o sebi. Najbolj priročni krivci so tisti, ki so nam najbližji, kar so za može žene, za Slovenijo pa Hrvaška, ki bi morala bit naša prva zaveznica. Ko so leta 1930 varuhi slovenščine ukinili dolga leta zapovedano elkanje, je to najbolj glasno obžaloval Ivan Hribar, ki je v „jedelj pomarančah“ videl dokaz, da k Slovincem spadajo tudi kajkavski Hrvati, a se mu ni zdelo smiselno borit za priključitev tistega ozemlja, saj je bil po njegovem namen jugoslovanske skupnosti stopiti slovenščino v srbohrvaškem talilnem loncu in se sčasoma zlit v en velik narod. Potem so se čustva spremenila, „rodoljubi“ so začeli verjet v neslovansko poreklo Slovencev in našo prihodnost spet vidijo v veliki Nemčiji ali vsaj Madžarski in zastrujejo mejo s Hrvaško, ki deli ljudi, ki govorijo enak jezik, le da na eni strani velja za hrvaški in na drugi za slovenski dialekt. Da imamo Slovenci hrvaščino še zmeraj za eno od variant slovenščine, nam duhovito pokaže film Pr' Hostar, ki je ena naših boljših samopodob. Po osamosvojitvi smo postali do Hrvatov tako sovražni, da poznam primer, ko se je naša državljanka z našimi oblastmi borila šest let, preden je otrok dobil naše in s tem sploh kakršnokoli državljanstvo, če je hotela v rojstni list vpisat tudi njegovega hrvaškega očeta, hkrati pa z velikim veseljem govorimo v njihovem jeziku, tudi če ga ne znamo, kar je mogoče razlog, da je hrvaščina edini sosednji jezik, ki ga v naših šolah ne poučujejo. Čas je, da se začnemo borit proti takemu odnosu med še zmeraj bratskima narodoma. V ta namen bi morali v Zagrebu odpret Slovenske hišo, kjer bi omogočili tudi pouk slovenščine, isto pa bi v Ljubljani morala narediti Hrvaška. Kolikor iz lastnih izkušenj poznam promocijo naše države v tujini, bi morali v ta namen, če se nočemo spet enkrat blamirat, pošteno premislit, kaj vse dobrega lahko Slovenija prinese Evropi in svetu. Če se strinjamo z Žižkom, da ničesar, vprašajmo za vsak slučaj še dobronamerne tujce, ki nas vidijo z distance, in poiščimo tiste točke ponosa, ki niso zgolj navdušenje nad tem, da imamo kljub svoji majhnosti velike pesnike, človeško ribico in lipicance.

19. avgust

Ko sem bil prvič v Amsterdamu, me je presenetilo, kako popustljivi so bili ljudje do psov in mačk, in izvedel, da so tak odnos razvili, ker so nekoč davno za kugo okrivili domače živali, jih vse pobili in šele potem spoznali, da je bil vzrok drugje. Čeprav je šlo „samo“ za živali, je to v krvnikih in njihovih naslednikih povzročilo občutek krivde. Občutek krivde zaradi storjenih zločinov nad ljudmi so po drugi svetovni vojni razvili zgolj potomci krvnikov v ZR Nemčiji, drugje so krivdo zvalili na vsiljeni nacizem ali komunistično revolucijo in si oprali roke za sodelovanje pri holokavstu. Zaradi pretrpljenega genocida so dobili nasledniki največjih žrtev tiste vojne svojo državo, ki so jim jo na tujem ozemlju podarili isti naši današnji vojaški partnerji, ki so k nam po drugi svetovni vojni iz Avstrije vrnili domobranske begunce s podobnim argumentom, kot mi danes vračamo begunce v Afganistan, češ da je tam varno. Nasledniki naših vrnjenih in pobitih beguncev seveda niso mogli razvit občutka krivde, saj so bili že kaznovani in spremenjeni v žrtve, a bi bili zdaj, ko o takratnih zločinih lahko govorimo javno, že zdavnaj spravljani, če nam javne televizije ne bi ugrabile stranke, ki jim razkol prinaša volivce. Vse hujše težave imajo tisti, ki se ne morejo pogovarjat o samih sebi, ker ne znajo prerast vloge žrtve in mislijo, da jim zaradi trpljenja predhodnikov pripada več kot drugim, zato še zdaj živijo v vojni, kot turistov pa se jih bojijo kot hudič križa, ker je vsajka pripomba lahko razumljena politično. Za žrtve je dobro, da trpljrnje pozabijo, če morejo. Za krvnike pa bi se spodobilo, da se zločinov zavedajo. Vkolikor se jih ne, jih mora na to opominjat profesionalna javnost, da se ne zgodi, da ostanejo žrtve ne samo brez sreče v življenju, ampak tudi brez zgodovinske resnice.

20. avgust

Jutri bo v delu ZDA naša luna, tik preden bo spet začela rasti in tik po tistem, ko bo pri nas zašlo, zasenčila naše sonce. Pojav, ko temna luna zasenči žareče sonce, je redek in imponen, saj sredi belega dne majhen del našega planeta za trenutek zagrne noč, potem pa sonce počasi spet prileze izza lune in na vso Zemljo se vrne eden od osnovnih virov življenja. Ko mrkne, najbolje začutimo, kako ga potrebujemo, manj pa se njegove nujnosti za življenje zavedamo vsakodnevno in bolj kot njega občudujemo luno, ki zaradi svoje bližine in moči sončeve svetlobe, ki jo odseva, zasenči milijarde daljnih sonc, ki so na nočnem nebu vidna kot drobne zvezde. Ponoči luna ustvari privid, da je za nas bolj pomembna, kot v resnici je, podobno kot politika, ki odvrta pozornost od resničnih virov za naše preživetje in ljudem ob pomoči bleščečih medijev s svetlobnimi trikovi, ki so možni le v temi neizobraženosti, meša glave z nepomembnimi problemi. Na ta isti dan, ko bo v Sloveniji sonce, tik preden bo mrknilo, zašlo, se bodo že ob jutranji kavici na upravnih enotah pri nas začele predsedniške volitve za volilce tistih kandidatov, ki nismo del strankarske politike in za svojo končno zmago najprej potrebujemo podporo vseh tistih volilnih upravičencev, ki so se pripravljali potrditi do svoje upravne enote, izpolniti obrazec in ga poslati po pošti ali oddati osebno. V kratkem se bom organiziral, zaenkrat pa bi rad za tiste, ki bi to želeli storiti še pred popolnim mrkom v delu ZDA, dal potrebne podatke, ki jih bo od njih zahteval obrazec, in mogoče še katerega preveč. Roza ni uradni del mojega imena in kandidiram kot Andrej Rozman, Pražakova ulica 7, 1000 Ljubljana, emšo 2505955500565, davčna 56600704. Štempljane obrazce mi prosim pošljite na naslov Vodnikova domačija, Vodnikova 65, Ljubljana.

21. avgust

Sprašujete me, koliko denarja bom porabil za kandidaturu in kdo mi pomaga. Pri organiziranju internetnih strani in pri strokovnih informacijah mi pomagajo ljudje, ki podpirajo mojo kandidaturu. Ker že dolgo živim v tej mali deželi, sem v njej spoznal že veliko strokovnjakov za področja od zunanje politike, šolstva, socialne in zdravstva do kmetijstva in ekologije. Ker si medsebojno zaupamo, se čutim najbolj kompetentnega za to funkcijo poznavanja ljudi, s katerih imeni ne bom mahal naokrog, dokler to ne bo potrebno. Denar, ki se zdi mnogim nujen za uspeh pri kandidaturi, se mi zdi pri zbiranju 5000 podpisov nepomemben, saj je v današnjem svetu toliko brezplačnih možnosti za širjenje informacij, da bi morale biti internetne informacije in lastna pamet za manj kot pol procenta naših odraslih državljanov dovolj, da v moji kandidaturi vidijo vsaj zanimivo možnost za debato o tem, kdo smo in kaj hočemo. Odločitev za kandidaturu zame ni poslovna odločitev, ampak kulturna dejavnost, zato vanjo ne nameravam investirati denarja, ampak delo. Prepričan sem, da sem brez denarja spodoben združiti dovolj ljudi, ki še verjamejo v vrednosti naše osamosvojitve: samostojnost in suverenost države Slovenije. Sam na srečo nimam denarja, ki bi ga lahko porabil za reklamo zase. Če pa ga kdo ima in bi ga bil pripravljen vložiti v svojo varnejšo starost tako, da bi pomagal k zdravemu odraščanju svoje države, lahko z njegovim denarjem s sodelavci naredimo plakate in spote z besednimi sporočili in ne obrazom kandidata, ter posnamemo in preko medijev širimo pesmi, ki vlivajo upanje v pravičen svet. Vesel bom, če se bodo tisti, ki imajo denarja preveč, odločili, da se ga znebijo še pravočasno in na koristen način. A tudi brez njih bo šlo, saj smo narod ekstremnih športnikov in če je že toliko naših brez dodatnega kisika prišlo na Čomolungmo in okoliške vrhove, ne vem, zakaj ne bi mogel eden od naših v prostem slogu zlest na naš mali predsedniški prestol. Če bi me kdo rad kaj vprašal, naj me pokliče na 040 513 457, kdor pa želi oddati na upravni enoti potrjen glas podpore, naj ga pošlje na naslov: Vodnikova domačija, Vodnikova 65, Ljubljana.

22. avgust

Danes sem končno tudi sam izpolnil obrazec, ki ga moramo na upravni enoti izpolnit tisti, ki želimo, da postanem kandidat za predsednika države, in ugotovil, da je to še preprostejše, kot sem mislil. Na obrazec se napiše le podatke podpisanega iz z veljavnim dokumentom osebno identificiranega podpornika kandidature nekoga, katerega podatki upravne enote ne zanimajo, kar pomeni, da lahko kandidati za kandidate za predsednika države z vašimi glasovi med seboj trgujemo in vi nimate možnosti, da to preprečite. Lahko nam le zaupate in upate, da ne boste že spet enkrat doživeli razočaranja. Čeprav je to funkcija, za katero se spodobi, da izvoljenci zamrznejo svojo strankarsko pripadnost, imajo do nje pri nas lažji dostop ljudje, ki jih podpirajo stranke, medtem ko mora v Češki republiki vsak kandidat za to funkcijo zbrat 50.000 podpisov, ker jo tam vidijo podobno, kot jo vidim tudi sam - kot avtoriteto, ki civilno družbo brani pred strankarsko organizirano in privatnim interesom podrejeno politiko. Obrazce podpore mi lahko pošljete na Vodnikovo domačijo, Vodnikova 65, ali na Rozinteater, Živinozdravska 3, oboje 1000 Ljubljana. Če mi želite obrazec podpore izročiti osebno ali se zgolj pogovarjat ali samo poslušat pogovor o moji kandidaturi, ste vabljeni na srečanja v živo pred Kljukec barom na Krekovem trgu (med vzpenjačo in tržnico) v Ljubljani, kjer bom sedel jutri, ki bo sreda, dopoldne od 11h in popoldne od 17h naprej, v četrtek ob istih urah, v petek pa samo od 11h, ob 17h pa bom ž pri Doktorju Fig nasproti Prešernove smrtne hiše v Kranju, kjer imam ob 19h predstavo Balon Velikon, prihodnji torek ob 11h pa bom v Novem mestu pred založbo Goga. Tistim, ki živite v Ljubljani, sporočam, da sta upravni enoti vsaj dve, ena na Adamič Lundrovem nabrežju (med Tromostovjem in ribarnico), imenovana tudi Kresija, druga pa v bivši Tobačni tovarni, ki so jo ukinili na sam dan našega vstopa v EU, 1. maja, ki je tistega leta 2004 iz praznika dela postal datum dokončnega zaupanja evropske birokracije v sposobnost in prizadevnost našega uradništva. Upravni enoti sta odprti vsak delavnik od 8h do 15h oz.18h (Tobačna), ob sredah do 18h oz.19h, ob petkih, ko se nam ceste iz mesta zamašijo prej kot med tednom, pa samo do 13h oz.14h.

23. avgust

Po prvem dnevu osebnega zbiranja podpisov in pogovarjanja z ljudmi pred Kljukcem, me je presenetilo, kako veliko jih je ki imajo podoben strah pred upravnimi enotami kot jaz. Ljudje se stika z upravno enoto bojijo, vnaprej se pripravijo, ker imajo nanjo slabe spomine in ne vejo, da je nekaj čisto drugega, če hočeš na njej dobit tisto, česar ti upravna enota noče dat, čeprav ti mogoče pripada, a je bilo nekje zgoraj dogovorjeno, da je treba izigrat malega domačega človeka, da se sklene posel z velikim svetovnim biznisom. Poznam primer, ko je uradnica izgubila službo zato, ker se je namesto notranjega dogovora držala zakona in ob poosamosvojitveni privatizacijski revoluciji dodelila malim domačim ljudem tistoj, za kar bi se jih po tistem dogovoru z velikimi lastniki moralo izigrat In primer, ki sem ga že omenil, ko je bil po osamosvojitvi v tujini rojeni otrok slovenske mame in hrvaškega očeta šest let brez državljanstva, ker je mama hotela na rojstnem listu tudi očeta, a sem pozabil povedat, da bi trajalo še dlje, če se ne bi odpovedala mehjemu ć na otrokovem priimku. Na isti upravni enoti, na kateri je čisto spodaj, brez stopnic, dvigal in predvsem brez vsake vrste ali malice, odnos do ljudi, ki želijo volit predsednika države, popolnoma drugačen. Zato vsi, ki imate slabe spomine, stopite v palačo uprave sproščeno, kot da ste na počitnicah. Signalizacija je urejena, uradništvo spočito in nasmejano, če se kaj zmotite in prečtate, se ne jezijo in z vidnim užiteknanj pritisnejo uradni pečat, zato poskusite uživati tudi vi in si predstavljajte, da bi bili vsi upravni postopki tako prijazni in bi bilo zmeraj jasno, da so oni tam zato, da bo nam lažje. Če morete, prinesite potrjene obrazce pred Kljukca v četrtek in petek od 11h do ene dveh, v četrtek tudi ob petih, v petek pa bom ob petih pri Doktorju Fig v Kranju, drug teden v torek od 11h naprej pa v Novem mestu pred Gogo. Če ne utegnete, obrazce pošljite na Rozinteater, Živinozdravska 3, 1000 Ljubljana. Če bi me kdo kot kandidata za kandidate za predsednika RS rad kaj vprašal, lahko pokliče na 040 513 457.

24. avgust

V noči po referendumu, na katerem so se državljanke in državljani Socialistične republike Slovenije z veliko večino odločili, da Slovenija postane samostojna in suverena država, je v prednovoletnem vzdušju zavladal občutek, da smo kot narod prišli na cilj, kar je eden od pesniških težkokategornikov pred kamerami strnil v misel, da bo zdaj kar nehal pisat pesmi. Za tiste, ki verjamejo, da je narod nekaj, kar je bližje večnosti kot tuzemski spremenljivosti in minljivosti, je samostojnost pomenila zagotovilo, da bomo samo naši, ki smo pridni in pošteni, iz svoje dežele kot bi mignil naredili drugo Švico. Sledila so sama razočaranja in zdaj smo v fazi, ko smo že prepričani, da nimamo šans, da bi bili vsaj sodobni, če že ne moremo bit samostojni in suvereni. Tako smo zmetali ogromno preveč denarja za TEŠ 6, na katerega bi bilo treba z velikimi črkami napisat, katerega leta je bil zgrajen in kdo je o tem odločal. Zdaj smo v situaciji, ko so tisti, ki nasprotujejo avstrijski avtolakirnici na kmetijskih zemljiščih, razglašeni za nasprotnike napredka in prepotrebni delovnih mest. Mislim, da bi bil vložek države v nova delovna mesta upravičen, če bi šlo za visokokvalificirana delovna mesta in za razvoj domačih tehnologij. Ustaviti moramo beg možganov in vlagat v znanje. Če gre zgolj za to, da se k nam seli umazana industrija, moramo temu odločno nasprotovat in se v primeru, če lakirnico uspemo odgnat, potruditi, da ustvarimo tam v nekaj letih z enakim denarjem na isti zemlji enako število delovnih mest v kmetijstvu. Zgledujmo se po Švici, kjer bodo zdaj zmanjšali subvencije za gorske kmetije, ker se bodo morale vzdrževati s proizvodnjo konoplje za zdravstvene in rekreativne namene. Bistvo Švice je v tem, da dela v svoje dobro. Mi pa smo v nevarnosti, da postanemo smetišče bogatega severa.

25. avgust

Preden je dokončno propadla, je bila krška papirnica nekaj časa po osamosvojitvi edini večji zaposlovalec v občini in so zato ljudje, ki so dihali zrak, za katerega so vedeli, da jim škodi, raje žrtvovali zdravje kot službo. Ljudem, ki si želijo lakirnico v svoji bližini, gre za to, da bi lahko normalno živeli in svojim otrokom omogočili vse potrebno. A prihodnost njihovih otrok in vnukov na zdravi zemlji s pretežno lokalno kmetijsko samooskrbo je veliko pomembnejša od njihovih delovnih mest v industriji, ki je potencialni onesnaževalec in jo lastniki selijo k nam predvsem zato, ker so naši okoljski standardi nižji. Tako kot oni, tudi sam mislim, da bi v primeru, da ostanejo brez lakirnice, morali dobit enako število delovnih mest na istem zemljišču v kmetijstvu. To bi bilo v par letih menda možno, vendar teh delovnih mest ne morejo zagotoviti okoljevarstveniki, dokler ne pridejo na oblast, tako da je to treba zahtevati od vlade in prihodnje leto so volitve. Treba se je pa za to tudi potruditi in se v dobro vnukov zavedati pomembnosti okolja in si prizadevati za čim več zdrave lokalne hrane ter za vlaganje v znanje in razvoj, ne pa v kakršnakoli delovna mesta. Delo je vrednota šele takrat, ko proizvaja kaj družbeno koristnega, lahko pa je tudi izrazito škodljivo, pa če obrne še toliko denarja. Tisti, ki se jezijo, da okoljevarstveniki ogrožajo prihodnost njihovih družin, se morajo zavedati, da je za njihovo bedo kriva izključno naša državna politika, ki nas postavlja v položaj nerazvitega sveta. Glede na to, da je velika večina denarja brez realne osnove in torej živimo v času virtualnih vrednosti, je treba socialne težave reševati z univerzalnim temeljnim dohodkom, ki omogoča dostojno življenje vsem državljanom, ne glede na to, če delajo ali ne, kar priporoča tudi naša Ustava, ki pravi, da smo socialna država.

26. avgust

Ko je papež Frančišek septembra 2015 gostoval v ameriškem Kongresu, je v svojem dialogu z Američani, kot je to imenoval, obsodil vojaški imperializem ter versko in rasno nestrpnost in dobil več aplavzov, ob besedah, da moramo branit človeško življenje na vsaki stopnji njegovega razvoja, pa so ga stoječe ovacije prekinile sredi stavka, ki ga potem, ko so se kongresniki umirili, ni nadaljeval z obsodbo abortusa, ampak se je zavzel za odpravo smrtne kazni in bil za to nagrajen z navdušenim ženskim vzklikom podpore in precej manjšim aplavzom. Reakcija kongresnikov je pokazala mentalno stanje današnje mačistične družbe, ko imamo tudi pri nas ljudi, ki jim je človeško življenje sveto, dokler se ne rodi, pa še to najbrž selektivno, saj se mediji razpišejo o vsakem neuspelem napadu z nožem v Londonu in Bruslju, pozabljajo pa na masaker civilistov v Raki in humanitarno katastrofo v Jemnu. Takšno diametralno različno vrednotenje zarodkov in že rojenih ljudi, za katerih smrt nam je vseeno ali pa celo mislimo, da si jo nekateri zaslužijo, je težko videt drugače kot nekaj bolnega. V vsakem primeru gre za nesramno poseganje v žensko integriteto in pravico do odločanja o svojem telesu. Zarodek je seveda živ, a je del ženskega telesa, ki je prav tako živo, poleg tega pa še del družbe, v kateri so ženske po Ustavi enakopravne, pa čeprav to, da politični vodja naše vojaške zveze za razliko od njegovih predhodnikov odkrito pleše s Savdijci, nekateri razumejo kot vrnitev v čase, ki niti niso stari. Ko sem se odločil, da pustim študij, me je eden od profesorjev skušal prepričevati z besedami: „Vi ste moški, pred vami je kariera.“ Sam absolutno verjamem v ženske, moja junakinja pa je Mary Wollstonecraft Shelley, ki je s Frankensteinom premagala Byrona in svojega slovitega moža ne samo takrat, ko so šli stavit, kdo bo napisal grozovitejšo zgodbo, ampak na dolgi rok.

27. avgust

Na shod v podporo beguncem na Kotnikovi februarja lani je prijatelj prišel s slovensko zastavo in bil deležen obtožb, da nosi simbol tistih, ki nastanitvi beguncev v Sloveniji nasprotujejo. Ker ne verjamem, da lahko karkoli dosežemo z nasiljem, vidim edino možnost boja za bolj pravično in socialno družbo znotraj države, ki nam s svojo ustavo daje dovolj možnosti, le izkoristit jih moramo znat in nehat verjet zgodbam, da je naša težava v naši majhnosti in neizkušenosti. Od odločitve za samostojnost je preteklo že dovolj časa, ki bi ga lahko bolje izkoristili, če nam ne bi stranke ukradle demokracije in javnega prostora, v prvi vrsti televizije, in nas vodile žejne preko vode, ko se sklicujejo na nujnost hitrih postopkov in sprejetij mednarodnih zavez, za katere po zaskrbljujoče enoglasnem mnenju političnega razreda alternative ni. Zaradi hitrih postopkov imamo marsikaj narejeno preveč na hitro, simbol tega pa je naš najvidnejši simbol, naša državna zastava, ki je zadnje, s čimer bi se bilo treba zdaj ukvarjat, in jo moramo spoštovat, ker nas predstavlja v svetu in nas združuje v državi, ki jo še zmeraj lahko naredimo ljudem in ostali naravi prijazno. A ob tem v tej zastavi, sploh kadar visi in naše težko priborjeno morje v njenem grbu postane slap, ni mogoče prezret vidnega dokaza, kako samoumevno je domači birokratski pameti, da je mogoče za pomembne odločitve postaviti časovne okvire in izsiljevat kompromisne rešitve. Simptomatično za pamet, ki upravlja z našo državo, je tudi to, da smo zastavo brez zvezde že imeli v Dravski banovini, a smo se trobojnici, s katero se je leta 1848 začela ideja o zedinjeni Sloveniji, odpovedali v korist Rusije, čeprav bi jo lahko prehiteli, a si palčki nismo upali. Tako smo se odpovedali vsemu, čemur se je bilo treba, da smo se potem, ko so se ljudje odločili za samostojnost, prilagodili zahtevam mednarodnih organizacij, brez katerih bojda ne moremo bit ne samostojni ne suvereni. Zato so hitri postopki pri nas nekaj samoumevnega, tudi če so protiustavni. Ker samoumevnost je močnejša od vsake ustave.

28. avgust

Slišal sem že uradnike, ki so se jezili na samostojne kulturnike, da od ministrstva pričakujemo, da bo naš servis. Tudi sam mislim, da bi moralo bit in da je to, da jim gre država nasproti kolikor je le mogoče, edina razumna rešitev tudi za vse ostale samostojne podjetnike, v kar zdaj država sili brezposelne in jih s tem iz državljanov spreminja v poslovne subjekte. Mi, samostojni podjetniki v taki ali drugačni kulturi, se moramo ukvarjat s svojim delom, ne pa z birokracijo. Država nas sili, da se med sabo borimo za javna sredstva s premagovanjem ovir, ki nam jih postavljajo, da naredijo med nami selekcijo. Namesto da bi državljanom pomagala, jih država ovira, ker denarja ni dovolj za vse, kar bi bilo nemogoče, če bi izhajali iz naše Ustave, ki pravi, da smo socialna država. Če bi se tega držali, bi moralo bit denarja dovolj za vse, tudi če za vse ni dovolj dela, saj socialna država najprej poskrbi za osnovne življenjske potrebe vseh državljanov, šele potem viša plače uslužbencem države. Če se takemu razumevanju socialne države reče skrajno levičarstvo, se bog usmili vseh, ki jih vprašanje vere v njega deli na leve in desne in imajo desni za svojega voditelja levičarja Franciška, levica pa nas je porinila v proimperialistično fronto. V resnici gre le za državo za državljanke, ki nam jo je ugrabila naša levo-desna-zunaj-javnosti-združena-stranka, ki se deli, da nas deli in nam lahko vlada.

29. avgust

Nekaj zelo človeškega je v tem, da se eni dvignejo šele, ko je čas za demonstracije, sama demokracija pa ni dovolj atraktivna, da bi jih spravila na neopazno pot do upravne enote in potem še do pošte. Če bi se zbiralo podpise na bolj sodoben način, bi bilo nam, ki nismo predstavniki strank, lažje. A upravni postopki so v tem delu Evrope namenjeni oviranju in ne pomoči državljanom in v primeru podpisovanja obrazcev za podporo kandidaturi za predsednika RS postopek še zdaleč ni tako zahteven, da bi bil lahko v opravičilo za neaktivnost tistega dela civilne družbe, ki mi verjame, da kandidiram zato, da bi bilo v javnosti več dialoga o pomembnih temah. Da javna televizija daje prednost profesionalnim politikom tudi pri funkciji, ki bi morala bit nestrankarska, je po mojem nedemokratično, a verjetno v skladu z zakoni, ki so jih postavile stranke, ki se obnašajo, kot da predstavljajo vso slovensko družbo, ne pa zgolj manjšine svojih simpatizerjev. Hujše se mi zdi, da je tudi političnim analitikom samoumevno, da imajo pri izbiri predsednika države glavno besedo stranke in je eden od njih celo priporočil, da bi ga izvolil parlament. Sam sem prepričan, da je večina državljanek in državljanov Slovenije brez stranke in ima tako slabo mnenje o politiki, da je prepričana, da se vsak, ki stopi v politiko, pokvari. Ker so politiki pri nas privilegirani in dobro plačani, je normalno, da je med njimi največ takih, ki jim je več do denarja kot do prepričanja in se namesto za naše skupno dobro borijo proti svoji navidezni konkurenci, s katero ustvarjajo videz demokracije. Za tiste, ki se imajo za leve ali desne glede na domobrance in partizane, je moj junak Zoran Mušič, ki so ga v Dachau odpeljali iz Benetk, pri čemer vem, da vsi tisti, ki so imeli doma družine, niso mogli tako lahko kot on pobegniti, ampak so se morali opredeliti za eno ali drugo stran. Danes to na srečo ni nujno, a nas vseeno posiljujejo z delitvijo, ki ne temelji na našem odnosu do konkretnih problemov. Nič nimam proti, da je predsednik ali še rajši predsednica Republike Slovenije nekdo drug, sem pa prepričan, da je to funkcija za človeka, ki predstavlja ljudstvo proti političnemu razredu.

30. avgust

Začenja se šola in z njo stroški za starše. Tako je bilo že v prejšnji republiki, ki ji rečemo socialistična, in se mi je to zdelo že takrat narobe. Zdaj je vse več šol privatnih, čeprav so financirane od države, česar ne razumem, a ne vidim v tem težave. Še zmeraj pa vidim težavo v tem, da morajo starši za obvezno šolanje otrok kupovat učne pripomočke, kot tudi ne razumem, zakaj morajo plačevati za šolo v naravi, za obiske kulturnih prireditev in včasih tudi za moje pesniške nastope na šolah, za katere

moram izstavljat e-račune, ker gre za javni sektor in javni denar, pa čeprav je bil pobran od staršev z obveznim samoprispevkom. Prepričan sem, da je privatni denar moč, ki lahko pomembno prispeva k boljši družbi, a za osnovno delovanje države bi moral bit denar zagotovljen iz proračuna stoodstotno. Nedostojno se mi zdi, da se daje prednost katerikoli visoki plači v državni upravi, dokler ni dovolj denarja za šole. Ker se zavzemam za kreativno glasbeno, likovno, gledališko in filmsko vzgojo od prvega do zadnjega razreda osnovne šole, ki bi se jim za tehnično opremo namenilo enako sredstev kot športni vzgoji, sem tudi prepričan, da bi morala v prihodnost usmerjena država vložiti bistveno več denarja v šolstvo, kot to počne naša, ki prelaga svoje dolžnosti na pleča staršev, sama je šolstvu tiho ukradla ljubljansko Mladiko, ki jo je za deklisko šolo leta 1907 pomagal zgraditi ladjar in trgovec Josip Gorup, naša samostojna država pa je potem, ko jo je prevzela od JLA, ni vrnila svojemu prvotnemu namenu, ampak si jo prisvaja naprej, saj pri šolstvu veliko raje varčuje kot pri oboroževanju ali financiranju političnih strank. A dobre šole so najboljše sredstvo za uspešnejšo prihodnost, zato v borbi za več javnega denarja zanje ne bi smelo bit milosti.

31. avgust

Ko se s kolesom peljem skozi svoje mesto in diham izpuste vsak dan daljših kolon pločevine, ki počasi a vztrajno prispevajo k vse hitrejši poti v dobo „naravnih“ katastrof, kot jo je ravnokar doživel Texas, na svojih pljučih čutim, da je počitnic konec in se skupaj s šolo vrača tudi doba rednih zastojev na jutranjih vpadnicah in popoldanskih izpadnicah iz mest, kjer so službe, domov, kjer je življenje. Pred dobrim mesecem sem napisal, da bi morali vsi, ki so zaposleni v javnem sektorju in dobivajo povrnjene potne stroške v višini stroškov javnega prevoza, z javnim prevozom tudi potovati, če bi hoteli imeti stroške povrnjene. Še zdaj mislim enako, saj bo le na tak način zadostnemu številu volivcev jasno, da je stanje našega javnega prevoza v primerjavi z večino drugih EU članic katastrofalno, in to ne zaradi še nezgrajenih avtocest, ampak zaradi strankarskega prilaščanja železnic in ne dovolj subvencioniranih avtobusnih linij. Hkrati pa bi morali vsi tisti javni uslužbenci, ki so upravičeni do potnih stroškov in od doma do službe nimajo javnega prevoza, ki bi jim omogočil pravočasen prihod in odhod, dobivati za svojo pot polno kilometrino za uporabo svojega avta in ne zgolj višino stroškov javnega prevoza, če tega prevoza v resnici ni. Če nočemo, da je naša država zgolj servis za interese kapitala, moramo zelo paziti, da nam njeni uradniki namesto resničnosti ne prodajajo videza.

31. avgust

Ker ugotavljam, da se moram za učinkovitejše zbiranje podpisov za svojo kandidaturo tudi sam postaviti pred eno od upravnih enot, se bom od zdaj naprej ob delavnikih od 9h do 13h pogovarjal z zainteresirano javnostjo pred Kresijo na Adamič-Lundrovem nabrežju v Ljubljani, od 17h do vsaj 18h pa bom še naprej pred Kljukcem pri Daktariju na Krekovem trgu. Potrjene obrazce podpore mi lahko pošljete na Rozinteaater, Živinozdravska 3, Ljubljana, Novomeščani jih lahko oddate v knjigarni Goga, vsem, ki mislijo, da me je za to funkcijo škoda in da se bom pokvaril, pa sporočam, da ni tako hudo in da se človek lahko pokvari tudi v manj opaznih javnih službah.

1. september

Tako kot je pri poplavih, ki jih je povzročil orkan Harvey, v ospredju medijskih poročanj Teksas, čeprav je bilo v Bangladešu bistveno več žrtev, je tudi pri terorističnih napadih za nas pomemben

predvsem Zahod. En teden po napadu na pariško nočno življenje, ki so ga novembra 2015 zagrešili evropski državljani, je bilo med povračilnimi bombardiranjmi „islamske države“ v sirski Raki ubitih več kolateralnih civilistov, kot je bilo mrtvih v Parizu, a se je ne samo v Franciji, ampak tudi pri nas še zmeraj vse vrtelo okrog evropske ogroženosti. Zdaj se v Raki že spet dogaja isto. Ker so mesto zavzeli borci „islamske države“, ga naši zavezniki osvobajajo in pri tem pobijajo prebivalce kot samoumevno kolateralno škodo, s čimer sporočajo svetu, da so sirska življenja za naše vojaške zaveznike vredna bistveno manj od evropskih ali ameriških. Da naj žive vsi narodi, ki hrepenijo dočakat dan, ko na svetu ne bo več vojn, Slovenci skupaj s Prešernom pojemo le ob posebno svečanih prilikah, sicer pa smo empatijo do ogroženih narodov očitno prerasli, ko smo se osamosvojili in pridružili Zahodu. Zato o vsakodnevnem pobijanju civilistov na Bližnjem Vzhodu ne poročajo niti tisti naši mediji, ki so v rokah kapitala, niti tisti, ki bi morali bit v javni lasti in zavezani resnici. Zato pa so se ti pred dnevi posmehovali libijskemu vojaškemu orkestru, ki je ob prihodu britanskega zunanjega ministra ekstremno razglašeno zaigral britansko himno. Zame je bilo masakriranje God Save The Queen najbolj kulturnen možen odgovor na barbarstvo, s katerim so naši zavezniki leta 2011 uničili Libijo in, še preden so to počeli blazneži kalifata, pred kamerami odrezali njenemu predsedniku glavo. Naše posmehovanje Libijcem in identifikacija z Britanci sta me spomnila na temnopoltega ameriškega dečka, ki se je identificiral z Johnom Waynom, dokler se ni zavedel, da sam spada med Indijance. Ta korak proti zavedanju sebe čaka tudi nas, ki se imamo na ozemlju te države za domačine.

2. september

Sprašujem se, koliko ljudi sploh verjame, da je predsednik naše države lahko moralna avtoriteta? Eni so prepričani, da to ni mogoče, ker tiste, ki bi to bili, še pravočasno tako ali drugače onemogočijo. Sam tega ne verjamem, ker ima predsednik države veliko možnosti za govorjenje in skoraj nič za konkretno ukrepanje, kar se mi zdi dobro, saj je zato lahko samo moralna avtoriteta ali pa pomočnik vladni politiki pri obvladovanju ljudstva. Da bi bil predsednik moralna avtoriteta, si ne želijo tisti, ki ne marajo politike, ki povzroča konflikte in daje vtis, da destabilizira državo. Zaradi potrebe po vtisu, da je z našo državo vse v redu, se pomembne odločitve sprejemajo po hitrem postopku, tiste, ki postavljajo vprašanja, pa se javnosti predstavlja kot motnjivo. Imperativ videza, da država deluje, je pometel pod politično preprogo že toliko svinjarije in že tolikokrat ščitil ropanje države, da so mnogi prepričani, da se trenda ne da obrnit. Kot se po prepričanju mnogih ne da ustavit klimatske katastrofe, ki nas čaka, če bomo nadaljevali s fosilnimi gorivi, a se mnoge evropske vlade vseeno trudijo za okolju prijazne vire energije. Predsednik naše največje vojaške zaveznice sicer ne verjame v klimatske spremembe, a se tudi ameriško gospodarstvo že prilagaja obnovljivim virom energije. Ker se s Trumpom svet še ne bo končal, bomo najbrž že kmalu plačevali kazen za ogrožanje planeta z izpusti iz TEŠ 6, tega mogočnega spomenika naši politični kulturi. Če smo pripravljeni domovino še naprej izčrpavati na račun zmeraj novih patrij in se delati, da je vse v redu, potem moralne avtoritete ne potrebujemo in lahko samo še čakamo, da vidimo, ali nas bodo kupili v enem kosu ali po delih.

3. september

Verske skupnosti, pa če so še tako večinske, bi morale spoštovati našo evropskost in se vzdržati blagoslavljanja osnovnih šol, ker s tem povzročajo razdor v družbi. Na podružnični šoli Polica sem pred tremi leti nastopil v stari šoli in zelo vem, da so potrebovali novo, a bi imel, če bi imel priložnost, da jo blagoslovim kot predsednik države, kateremu bi morala edinemu pripasti ta čast, težava. Tudi če ne bi preveril na spletu, bi vedel, da ima šola lepo in opremljeno telovadnico, kar je super. Nikjer pa ni videti prireditvenega prostora z odrom, dobro akustiko, zavesami, možnostjo dnevne zatemnitve,

reflektorji in filmskim platnom, in tudi glasbenega in likovnega studija ne. Telesne aktivnosti so za otroke nujne, čeprav bi bilo koristno, če bi jih aktivno učili, da se je treba fizično truditi tudi za kaj družbeno koristnega, česar sicer ne potrebujejo na podružničnih šolah, zato pa toliko bolj po mestih. A ob telesnih aktivnostih je treba šolajočim se otrokom dati tudi prostor in čas za sproščanje domišljije in kreativnosti. Če hočemo, da bodo nekoč kreativni v znanosti, jim moramo dati stik z umetnostmi od prvega razreda naprej. Če hočemo, da bodo le disciplinirani in tekmovalni, je dovolj šport. Da so po naši zakonodaji šole dolžne imeti športno dvorano, ne pa prireditvenega prostora, je zame najvišji dokaz družbene škodljivosti naše strankarske politike.

4. september

Ko se ponujam za predsednika, me najbolj prizadene, če mi kdo reče, da naj se rajši držim svojega dela. Vem, da se na politične spletke ne spoznam, a kandidiram za funkcijo, ki ne obrača milijonov, ampak besede. Predsednik ali predsednica lahko vpliva predvsem na razmišljanje državljanek in državljanov, kar imam za svoje področje, saj se z besedno umetnostjo preživljam že nekaj časa. Če kdo misli, da bi morali biti umetniki apolitični, se zelo moti. Pri komediji gre že v izhodišču za moralo in pravičnost, ko bratje Marx brez kakršnega koli Karla, ki bi jih označeval za levico, v vsakem filmu znova rešujejo ljubezen pred kapitalom, saj je najosnovnejši recept za komedijo reševanje revnega dekleta pred bogatim starcem, ki jo hoče poročiti, čeprav ona ljubi drugega. Tudi naši prvi komediji, Micka in Matiček, opozarjata na najhujšo bolezen naše družbe, finančno nepravičnost. Kako politične so lahko komedije, je dokazal Chaplin, ki so ga imeli v ZDA za komunista. Ker sam verjamem v tovrstno moč umetnosti, bi se z veseljem ukvarjal s svojim delom tudi v sodobnih medijih in ne samo v literaturi in revnem gledališču, a me tam, kjer imajo javni denar in produkcijske možnosti, potrebujejo bistveno premalo, če sploh, zaradi česar imam v svoji produkciji že pet solo predstav, kar je trend slovenskega neinstitucionalnega teatra, ki nima le premiere in par ponovitev, vizionsko zastavil s svojim gledališčem enega že Stane Sever. Ker je to treba spremeniti, čutim za svojo umetniško dolžnost, da neham govoriti v prisposodobah in začnem pridigati o tem, kako vidim stvari v tej državi. Samo zato sem šel v ta cirkus.

5. september

Kot pisatelj imam veselje s sestavljanjem in popraviljanjem besedil, česar se ne da početi z govorjeno besedo. Tam se stvari dogajajo na hitro in ko mi je tekoči predsednik včeraj rekel, da mu je do varnosti državljanek in državljanov, sem pri svojem nabiranju glasov podpore za kandidacijo naredil napako, ko sem nadaljeval z napadanjem našega sodelovanja v Natu, namesto da bi opozoril, da za svojo varnost potrebujemo bistveno večjo lokalno samooskrbo, več kmetijskih površin, obnovljive vire energije, čim več javnega transporta, ki bo zmanjšal nesreče in zastoje na cestah in dodatno uničevanje ozračja. Za nacionalno varnost v smislu ohranjanja jezika in kulture potrebujemo bistveno več kreativne umetniške vzgoje v osnovnih šolah. Najbistvenejša pa je socialna varnost, za katero potrebujemo univerzalni temeljni dohodek, ki je, kot pravi ena od upam da še zmeraj kandidatka za predsednico te države, dr. Valerija Korošec, zdravilo proti strahu. Zame je UTD edina pravična rešitev pri nas zato, ker je vsem jasno, da je večina denarja pokradenega na neznanih krajih in na neznane načine, nasploh pa zato, ker je velika večina svetovnega denarja brez realne osnove. To pomeni, da smo ujetniki velike goljufije, iz katere se moramo izkopat. Ker je to ena najpomembnejših reči danes, želim poudariti, da to kandidatko z veseljem podprem, saj se bolje spozna na te reči, pa še boljše živce za to funkcijo ima najbrž od mene. Kar ne pomeni, da izstopam, vkolikor imam več možnosti. Kdorkoli bo predsednica ali predsednik, bo potreboval sodelavce in svetovalce. V ta cirkus sem šel v upanju,

da nisem sam, čeprav se že dolgo zavedam, da sem manjšina, in ker se mi zdi nujno, da se v naši politiki in na javni televiziji, ki je njen agitprop, nekaj korenito spremeni.

6. september

Kot so mi na začetku eni odsvetovali zavzemanje za enakopravnost konoplje s trto, češ da bo to mnoge odvrnilo, tako zdaj poslušam pripombe na račun kritiziranja žice na meji in zavzemanja za odgovoren odnos do posledic vojn, ki so tudi naše. Ne mislim, da bi morali odpret meje za vse, bi pa morali sprejeti bistveno večje število beguncev, in to predvsem družin in otrok brez spremstva. Da bi se zdelo to normalno in človeško, bi najbrž morala televizija pokazati otroke in odrasle, ki že govorijo slovensko, pa pri nas še zmeraj niso dobili statusa mednarodne zaščite in ždijo v praznini, brez možnosti legalne integracije v našo družbo, ker naj bi bilo v Afganistanu varno. Seveda bi morali rešiti tudi vse domače socialne težave in ljudi osvoboditi dopolnilnega zavarovanja in prispevkov, s katerimi je državni aparat prisesan na državljane, ki jih obravnava kot poslovne partnerje. Da smo socialna država, piše na začetku Ustave in bi morali ustavni sodniki dati socialnim problemom prednost, a se to ne dogaja, težave beguncev pa ne morejo počakati, da si mi v praksi izborimo tisto, kar na papirju že imamo. Zato bi z denarjem, ki ga samoumevno dajemo za orožje, morali že zdaj strokovno pomagati beguncem pri vključitvi v družbo, v prihodnosti pa pomagati obnavljati razrušena mesta, da se tja vrne življenje. Prav tako že zdaj pa bi morali izboljšati tudi socialni status in ugled vojakov in vojakinj v naši družbi. Oni so tisti, ki bi morali braniti naše meje, Bodeča žica ne more zaustaviti ljudi v stiski. Pomaga le pri zaustavitvi človečnosti v nas. Zato jo je treba še zmeraj omenjati.

7. september

„Vi imate televizijo, mi imamo pa ulico,“ je prišlo iz mene, ko me so prijazni gospodje iz SD skušali umiriti. Z očitki sem jih napadel, ko so se v ponedeljek dopoldne zbrali, da pred kamerami in fotografi pokažejo podporo Borutu Pahorju, ko je ta, čeprav jih ne potrebuje, začel zbirati obrazce podpore pred ljubljansko Kresijo. Ker sem z gledališčem začel na ulici, na ulici uživam tudi zdaj, ker je srce družbe, kjer se srečujemo in pogovarjamo. Ulica je prostor žive vsakodnevne demokracije, ki so jo predstavniki ljudstva zapustili, ker na njej lahko slišijo neprijetne pripombe. Pa tudi zato, ker so ulico nadomestili mediji, ki ljudi združujejo v večjih količinah. Dokler ljudi kaj resno ne vznemiri, je ulica politiki nenevarna, a se je vseeno izogibajo in se z volivci družijo organizirano v krogu simpatizerjev. Na ulici se pojavijo le zato, da se jih na ulici vidi v medijih. Zato so na štantih pred upravnimi enotami le njihove slike in slogani, v primeru kandidatke, ki zastopa vero v skorajšnjo apokalipso, pa tudi program, podpise pa zbirajo drugi, saj je to dejavnost, ki zahteva veliko denarja ali veliko predanosti, v vsakem primeru pa organiziranost. Sam sem se v kandidanturo podal zato, ker ne vidim smisla, da pišem karkoli drugega, dokler sodržavljankam in sodržavljanom ne izpovem svojega počutja v naši skupni državi, ki si me do neke mere lasti, jaz pa imam z njenim dojemanjem humanizma zmeraj več težav. Zato zdaj z veseljem dežuram pred Kresijo, klepetam in zbiram prve stotice od pet tisoč potrebnih podpisov podpore, ki jih moram dobiti do 27. septembra. Občasno mi kdo pomaga in podpisov je takoj več, a je jasno, da ne zmorem sam. Brez vsakega političnega ozadja je v vsej naši zgodovini dovolj podpisov menda zbral le Ivan Kramberger, kar pove veliko o tem, kako težko je strankam odvzeti funkcijo predsednika države, ki vsaj pri nas, kjer stranke na oblasti bolj kot državljanom služijo zavezam do tujine, pripada ljudstvu. Ker sam ne morem bit hkrati pred vsemi upravnimi enotami, vabim vse, ki jih veseli komunikacija z ljudmi in bi mi lahko pomagali pri zbiranju podpisov po Sloveniji, da se mi javijo na roza@roza.si ali 040 513 457, v kolikor morejo, pa naj še rajši pridejo v ponedeljek ob 18h v Daktari. Vabljeni tudi vsi, ki bi mi pomagali pošiljati sporočila preko

vsakršnih medijev. Ulica je sicer najbolj človeška, a je med deževnim vremenom še manj ljudi na njej in še več pred vsemi mogočimi enkrani in ekrančki.

8. september

Danes je internetni portal RTV Slovenije pod naslovom „Madžarska ne bo postala priseljska država“ poročal, kako se Orban bori proti evropskemu vsiljevanju beguncev, s katerimi po njegovem mnenju Madžarska nima nič, saj je to problem držav s kolonialno preteklostjo. V bralcu, ki si želi nenehnih potrditev za svojo ksenofobijo, se ob tem sproži misel, da tudi Slovenija ne bi smela postati priseljska država. Da bi Madžarski grozilo, da bi postala priseljska dežela, bi morala EU od nje zahtevati, da sprejme nekaj milijonov beguncev, ne pa kvečjemu nekaj tisoč ljudi, ki so jim vojne uničile države in domove, a konkretnega števila portal naše nacionalke ne navede, saj njegov namen očitno ni širjenje resnice, ampak simpatij do Orbana. Za težave na Bližnjem Vzhodu in v Afriki države s kolonialno preteklostjo res nosijo zgodovinsko odgovornost, a za begunce iz sedanjih vojn smo zaslužni tudi tisti, ki smo podprli Vilniuško izjavo in sodelovali v vojni, ki je ustvarila „islamsko državo“. In če sta lahko večjemu številu beguncev pomagali Avstrija in Nemčija, ki nista podprli napada na Irak, je za Madžarsko toliko bolj sramotno, da se obnaša v nasprotju s humanističnimi vrednotami, ki bi morale biti temelj sodobne Evrope. Za internetni portal naše javne televizije pa je sramotno, da z neomenjanjem konkretnega števila beguncev, ki bi po Orbanovem iz Madžarske naredilo priseljsko državo, pri mnogih Slovencih, med katerimi vlada strah pred našo rasno in versko ogroženostjo, ustvarja simpatije do načina vodenja države, ki v imenu ogroženosti lahko počne z državljanji in zakoni, kar hoče. Mislim, da bi morala javna televizija prispevati k državljanjski vzgoji, ne pa služiti privatnim in tujim interesom.

9. september

Naša prva filma, ki sta bila nema, sta za večne čase ohranila spomin na naše gore. Šele po vojni, ko smo od maršala dobili povelje, je tudi slovenska beseda je prišla na film. Žal večina filmov iz naše vse daljše zgodovine ni dostopna ne v knjižnicah ne v knjigarnah. Med njimi so tudi taki, ki bi morali biti del obvezne splošne izobrazbe, kot dokumenti časa pa bi bili pomemben prispevek k spoznavanju narodove zgodovine. Že zdavnaj bi morali imeti svojo filmsko dediščino dostopno, v prvem paketu lepo po vrsti zložene Na svoji zemlji, Trst, Kekec, Svet na kajžarju, Jara gospoda, Vesna, Tri zgodbe, Trenutki odločitve, Dolina miru in Ne čakaj na maj. Ker je minilo četrto stoletje od samostojnosti, nedostopnost velike večine naše filmske dediščine težko razumem drugače, kot da naše države naša resnična identiteta kaj dosti ne briga, ampak nam jo celo briše. Po drugi strani grejo novi filmi zelo hitro skozi kinematografe in televizijo, nakar postanejo nedosegljivi. Da sem lahko videl odličen mladinski film „Distorzija“ iz 2009, sem moral poznati režiserja, po edini pravi otroški film iz naše prve četrtoletke, „Tea“ iz 2007, pa sem moral na Arhiv Slovenije. Pa bi ju morali narediti vsem dostopna, ker sta redki tovrstni dobrini domače proizvodnje, a ju tudi velika večina vas, ki to berete, ne pozna. Vse je pač prepuščeno privatni iniciativi in trgu, ki pa je pri nas na področju kulture popolnoma podrt. A vseeno prihajajo zmeraj novi režiserji, ki se znajdejo tudi v taki situaciji in delajo vse bolj gledljive filme. V dveh dneh sem bil na dveh premierah filmov, ki sta zgodovinska. „Košarkar naj bo“ je pozitiven, tekoč, odlično igran in režiran otroško mladinski film, ki je na premieri požel stoječe ovacije in prihaja v kine že ta četrtek. „V imenu resnice“ pa govori o resničnem zločinu, ki je bil pometen pod preprogo nedotakljivosti tistih, ki so šli prek trupel, ko so zlorabili našo osamosvojitve, in še zmeraj obvladujejo naš politični in medijski prostor. Šele ko bo ta film predvajala nacionalka, se bo Slovenija končno osamosvojila.

10. september

Če iščemo rešilno bilko, na katero bi oprli svoje zahteve po spremembah, se moramo oprijeti Ustave. O pravu vem zelo malo, a Ustava je nekaj, kar je namenjeno vsem in in si zato drznem trdit, da to, da je Slovenija že v drugem členu Ustave opredeljena kot socialna in pravna država, pomeni, da je to, da je Slovenija socialna in pravna država, pomembnejše od tistega, kar je opredeljeno pozneje. Kako je torej mogoče, da nismo ne socialna ne pravna država, saj imamo veliko socialnih problemov, ki so prepuščeni v reševanje civilni družbi, in veliko pravnih zaostankov in drugih nečednosti, ki državljanje odvrtaajo od tega, da bi uveljavljali pravno državo, Ustavno sodišče pa v tem ne prepozna osnovnega problema te države, ampak daje prednost problemom, ki jih kot prednostne vidi politični razred? To je možno zato, ker Ustavno sodišče, namesto da bi služilo Ustavi, tako kot velika večina državnih funkcij, ki naj bi bile varovalka demokracije, služi vladajočemu političnemu razredu. Zato živimo v državi absurdov, cv kateri je v zvezi s TEŠ 6 toliko druge svinjarije, da se na tisto, ki jo naš predragi dimnik spušča z ozračje, čisto pozablja. O drugem tiru se govori, kot da je največji smisel naše države v tem, da se preko nas nekaj transportira in se ob vseh zastojih, onesnaževanju in smrtnih žrtvah na relaciji Koper Ljubljana, namesto s tiri in vlaki, ki bi olajšali življenje ljudem, politika ukvarja le s težavami kapitala. Največji absurd pa je, da ima en človek še zmeraj takšno moč nad mediji, da uspe izrinit dokumentarec o svojih zločinih daleč proč od prostora, kamor bi sodil. To kaže na popolno izgubo moralnega kompasa odgovornih v imenu takih in drugačnih strahov. Varnost je mantra, s katero naš politični razred lovi volivce. A poleg resnične varnosti potrebujemo tudi razvoj. Za razvoj pa je potreben pogum, ki ga v Sloveniji najbolj primanjkuje.

11. september

Včasih grem v vegansko restavracijo, v kateri med ostalimi slavnimi visi tudi zadovoljno nasmejani Janez Drnovšek. Na njega sem se spomnil, ko mi je ena od pomočnic pri zbiranju podpisov predlagala, da dam v svoj program tudi zavzemanje proti usmrčitvam zdravih živali, za katere se v določenem času ne najde lastnika. Seveda sem proti ubijanju brezdomnih domačih živali, vendar je takih zavzemanj še veliko in vseh ne morem navest med zahtevami, ki sem jih v najavi svoje kandidature izpostavil. Sam zdaj ne jem mesa in mi to dobro dene in sem absolutno proti usmrčitvam zdravih živali, vendar se mi zdi vse skupaj v kontekstu sveta, v katerem so ene živali obsojene na zakol, zelo relativno. In za te, ki so namenjene zakolu, je pomembno, da ne trpijo. Ker smo tranzitna država, moramo vzeti v zakup skrb za živali, ki jih vozijo čez državo in bit humana država tudi napram živalim nasploh. Kaj šele napram ljudem. „A ste ljudje al kuga da ste?“ bi moralo z zlatimi črkami pisati v predsedniški palači. Drnovšek je predsedniško funkcijo zaobrnil v smer, ki se je zoperstavila politiki. V smer začasno izvoljenega kralja. Meni se zdi to prava smer.

12. september

ZBIRAM OBRAZCE PODPORE, DA KANDIDIRAM ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

pošljete mi jih lahko po pošti na naslov Rozinteaater, ŽIVINOZDRAVSKA 3, 1000 Ljubljana.

Rad bi kandidiral za predsednika države, da bi se lahko z mesta, ki se ga mora poslušati, zavzemal za bolj socialno, bolj samooskrbno, bolj ekološko, bolj solidarno, bolj suvereno in bolj kulturno Slovenijo.

Če mi želite pomagat, da zberem 5000 potrebnih podpisov podpore, lahko obrazce, ki jih izpolnite na upravnih enotah, pošljete po pošti na Rozinteaater, Živinozdravska 3, 1000 Ljubljana.

Za vse informacije sem na voljo na 040 513 457

Andrej Rozman

12. september

„Sej drgač pa nismo skregani, a ne?“ mi rečejo z nasproti stoječega štanta podpornikov kandidatke, ki odreka ženskam pravico do razpolaganja z lastnim telesom, ko zanosijo. Tudi pomočnikom kandidata do beguncev sovražne Slovenije se zdi, da smo na isti strani, meni se pa ne da začeti besedne vojne. A kot da nočejo razumeti, da smo glede pomembnih reči na nasprotnih straneh in da se jaz ne razburjam samo zato, ker zbiram glasove. A če „drgač nismo skregani“, se bom mogoče moral nehat proti nestrpnosti boriti z nestrpnostjo in bom moral biti z nasprotniki bolj potrpežljiv. Potem so tam ljudje, ki morajo poslušati izpovedi oboževalk osebe, ki nima stališč in ga pri tem podpira slovenska socialdemokracija ter mu pomaga pri zbiranju obrazcev podpore, ki jih sicer ne potrebuje, a ima čas, aparat in veselje, da nas, amaterje, premaga z rekordom, ki ga vse do konca samostojne Slovenije ne bo nihče več presegel. Ti ljudje so po logiki stranke, ki za favorita zbira podporo, bliže meni kot predsedniku, ki noče biti moralna avtoriteta, zato se spoštujemo in puščamo pri miru. Bolj nezaupljivo sva se gledala s človekom, ki je zbiral podpise za edinega diplomiranega igralca, ki je v igri, in je prvi svoje delo že zaključil. Ob nas občasno zbira podpise še mladenič, ki se zavzema za medsebojno delitev virov dobrin in si prizadeva, da bi se ljudje naučili predsednikovat. Je moj edini protikandidat za kandidata za predsednika države, ki ga srečujem v živo, kar je velika sreča, saj veliko ve in si prizadeva za isto kot jaz, tako da tudi kaj novega izvem, ko v dežju dežuram pred Kresijo na nabrežju, imenovanem po Adamiču in Lundru, ki sta bila 20. septembra 1908 ustreljena v borbi za slovensko državo, ki se je od nekdaj dogajala na ulici. Zdaj se tam na štantih ponujamo za očeta ali mater naroda. Naš prvi oče naroda, Janez Bleiweis, je bil živinozdravnik, kar bi se lahko navezovalo na včeraj omenjeni citat Janeza Drnovška „A ste vi ljudje al kuga da ste?“ Od živinozdravnikov se je pozneje, kolikor vem, za to funkcijo potegoval le Artur Štern, a si ga ljudstvo ni izvolilo. Sam sem le pesnik, a imam zato sedež svojega Rozinteatra na ŽIVINOZDRAVSKI ULICI 3, kamor mi lahko pošljete obrazce podpore, kar sem, kot slišim, doslej premalo poudaril.

13. september

Tisto, kar me je tako razbesnelo, da me je na koncu pripeljalo do napada na funkcijo predsednika države, so bile vse večje športne dvorane, v katerih sem to pomlad nastopal s svojim literarno gledališkim programom za osnovnošolce. Nedostojno se mi zdi, da imajo šole po zakonu telovadnico, ki je ponavadi športna dvorana, ne pa tudi kulturno prireditvenega prostora. Ko telovadnice uporabljajo kot večnamenski prostor, ki se ga ne da zatemniti, otroci pa sedijo na blazinah in gredeh, je za kulturno prireditev isto, kot bi bilo za šport, če bi postavili v gledališko dvorano koše ali gole in bi morali paziti, da ne poškodujejo kakšnega reflektorja. Nič nimam proti telovadbi, a ne prenesem, da država, ki se je pri svojem nastanku sklicevala na kulturo, v šolah daje takšno prednost športnim praksam pred umetniškimi. Otroci poleg telesne potrebujejo tudi domišljijško rekreacijo in če jim hčemo dobro, jim moramo dati več možnosti za kreativnost. Dat pa jim moramo tudi prosti čas. Prelaganje šolskega dela na dom se mi zdi nedopustno in bi moralo biti prepuščeno svobodni izbiri otrok in staršev. Za popoldansko učenje jih morajo zmotivirati učitelji in v kolikor jih ne, je bolje, da jih

prepustijo obšolskim dejavnostim in počitku. Kakšna škoda se dela, če se ljudem jemlje prosti čas, je povedal Peter Prevc, ko je na koncu lanske sezone ugotovil, da mu ni šlo zato, ker po prejšnji vrhunski zaradi vseh mogočih obveznosti ni imel časa procesirati vsega, kar se je dogajalo. Ljudje potrebujemo čas, da procesiramo. Zato bi se morala s šolskim zvoncec šola končati in začeti druge organizirane aktivnosti, katerih cilj bi ne bil obračanje denarja, ampak pomoč otrokom pri odraščanju.

14. september

„Ne verjamem, da se nujna reforma lahko izvede le na gospodarskem področju. Ob njej je treba izvesti tudi reformo morale in nazorov,“ je rekel Masaryk, prvi predsednik Češkoslovaške. Ne spoznam se na gospodarstvo, a moralo in nazore bi pri nas morali nujno reformirati, ampak šele urtemeljiti. Slovenci smo se po zadnjem prevratu obnašali, kot da začnemo znova in čeprav so ostali v pisarnah isti ljudje, se je začel širiti prezir do vrednot prejšnjega sistema. Ker to Slovenci počnemo po vsakem prevratu, imamo vse manj zgodovine in z njo tudi moralnih temeljev, ki jih prinašajo zgodovinski zgledi. Ker nimamo zgodovinske samozavesti, nam namesto vladnih strank vladajo strahovi in apatija, ki je sledila osamosvojitveni euforiji in „zgodbi o uspehu“. Ta je bila posledica demokratične in gospodarske razvitosti naše prejšnje republike v primerjavi z državami Varšavskega pakta, ki so skupaj z nami stopile v EU, a namesto da bi bili samozavestno ponosni na svoj demokratizirani socializem, so se naši politiki in nekateri intelektualci obnašali, kot da smo bili od Jugoslavije okupirani, ne pa njena ustanovna članica. Tega prelaganja krivde na drugega se moramo znebiti in priznati SR Slovenijo kot svojo predhodnico, v kateri smo razvili vrednote osamosvojitve. Žal so v novi državi delavci izgubili tovarne in zaradi nemorale nove oblasti je začelo propadati naše gospodarstvo. Brez resne moralne prenove te države, v kateri ljudje ne vidijo pravne varnosti zase, tudi gospodarstvo po Masarykovem mnenju ne more vzcveteti.

15. september

Naši športniki so spet preseгли vsa pričakovanja in narodu vlili nekaj nepotrebnega ponosa, ki bo za nekaj dni preglasil razočaranja in jezo. Uspehi športnikov dokazujejo, da imamo ogromno zelo motiviranih ljudi, ki potrebujejo le ustrezne pogoje in prave trenerje, pa bi bili lahko uspešni tudi v marsičem drugem in je edina senca na navdušujočih uspehih naših športnikov ta, da so športni uspehi skoraj edino, kar imamo od države, za katero se je govorilo, da gre za zgodbo o uspehu, ki ne bo le v košarki in rokometu, ampak tudi v tehnološkem razvoju. Tako pa smo od uspešne države dobili predvsem športnike, ki včasih posežejo tudi na področje, ki bi ga morala pokrivati kultura. Največkratnejši je bil konflikt med nadarjenim Zlatkom in pridnim Srečkom, ki je izbruhnil sredi svetovnega prvenstva in nam na jasnem in zanimiv način namesto športnega uspeha odigral dramo o posamezniku in kolektivu. Na tistem davnem nogometnem prvenstvu se je zgodila še ena drama, ko je tekma postala zgodba z moralnim naukom. Po prvem polčasu smo proti Srbiji, ki se je takrat imenovala Jugoslavija, vodili 3:0, v drugem polčasu pa so kljub igralcu manj naši bivši sodržavljanji izenačili, kar je mene zelo spomnilo na depresijo, ki je sledila osamosvojitveni euforiji. Zdaj, ko smo pred tekmo s Srbijo v športu, ki nas je v prejšnji federaciji najbolj združeval, saj smo bili v njem celo svetovni prvaki, se zaenkrat ne zdi, da bi šlo za kaj več kot za šport. To, da se bodo v finalu v turški prestolnici srečali športniki in navijači dveh nekoč bratskih republik, bo dal tekmi dodatno težo, a so vsi športniki, ki se bodo srečali, zrasli že v novih državah. Tako dolgo jo že imamo, pa je še zmeraj nezrela.

16. september

Ko mi pravijo, naj se držim svojega dela, namesto da se vmešavam v agonijo, v katero so našo državo in družbo pripeljale vladajoče stranke, se počutim skoraj krivega, da se s svojim literarnim in gledališkim delom v tej državi lahko preživljam in se torej nimam za pritoževati. A kaj, ko se kljub temu ne počutim prijetno, ko gledam, kako stiskaštvo, ki mu pravijo varčevanje, izsesava podjetja in predvsem v njih zaposlene. Ljudje, ki so podobno kot Cankarjev Jernej soustvarjali revije in založbe, so postali v očeh lastnikov strošek, ki ga je treba minimalizirati. Na drugi strani se srečujem z javnimi zavodi, ki niso tako zelo vezani na dobiček in si lažje privoščijo zaposlovanje „svojih“ in večanje birokratskega aparata, ki vse bolj obremenjuje neposredne proizvajalce in predvsem zunanje sodelavce. Da dobim zmeraj nižji honorar, moram izpolniti zmeraj več obrazcev in vanje vnašati podatke, ki bi morali biti državni birokraciji znani. Ko ob tem, kako vse bolj neprijetno mi je sodelovati z javnim sektorjem, gledam, kako so kreativni ljudi iz sprivatiziranih nekoč javnih založniških podjetij odpustili, da tiste, ki ostajajo, obremenjujejo do preizčrpanosti, se čutim dolžnega boriti se za to, da Slovenija postane socialna in pravna država prav zato, ker od svojega dela v panogi, ki jo razglašajo za najbolj državotvorno, lahko živim, in to na svobodi, kar je resnično velika dobrina in jo želim in priporočam vsem.

17. september

Brez nekega nepričakovanega pospeška do 27. septembra ne bom zbral dovolj overjenih obrazcev podpore. Mislim sem, da je to lažje, a je vse narejeno tako, da državljanom ni lahko uveljavljati demokracije proti tistim, ki so v njej profesionalci. Ali bi moral obnoret ljudi preko družabnih omrežij, da bi šli dovolj množično na upravne enote in mi obrazce poslali po pošti, česar ne znam, ali pa bi moral biti v času njihovega obratovanja pred vsemi upravnimi enotami v državi, česar ne zmorem. Vem, da je Slovenija veliko več od Ljubljane, a se mi zdi vseeno najbolj enostavno in učinkovito, če v času, ko obratuje, stojim pred svojo upravno enoto, da olajšam uveljavljanje volilne pravice tistim svojim podpornikom, ki pridejo tja. Po Sloveniji potujem že desetletja s svojimi literarno gledališkimi programi in tudi zdaj včasih manjkam pred Kresijo zato, ker sem na kateri od osnovnih šol. Tako sem bil ta petek na eni redkih v naši državi, ki imajo za svoje potrebe primerno gledališko dvorano, katero jim občina oddaja brezplačno, za razliko od recimo občine Izola, kjer mora šola najem kulturne dvorane občini plačati, saj morajo imeti šole po zakonu zgolj telovadnico, ne pa tudi kulturno prireditvenega prostora. Takšno občinsko dvorano, v kateri so prejšnje šolsko leto osnovnošolci postavili na oder celo lasten avtorski muzikal, lahko uporablja osnovna šola Gorje pri Bledu. Žal dvorana nasproti šole v Gorjah ni nova pridobitev, ampak že precej dotrajan ostanek starih časov, ki je že lep čas na tem, da jo podrejo in bodo potem tudi v Gorje prišli moderni časi, ko bo gledališko ustvarjalnim učencem od prireditvenih prostorov ostala na voljo samo telovadnica. Pa še ta le takrat, kadar ne bo v njej kaj pomembnejšega.

18. september

Ubogi slovenski rodoljubi, če se ne morejo veseliti veličastno priborjene zlate medalje naše košarkarske reprezentance, ker se kar nekaj naših športnih junakov piše na -iC, eden pa je celo temnopolt, a so kljub temu vsi Slovenci. Vsi, ki so na naše evropsko zlato ponosni, a še zmeraj mislijo, da izbris ni bil velika sramota za našo državo, še posebej politiki in birokrati, ki so pri njem sodelovali, bi morali za kazen po stokrat napisati priimke vseh naših zlatih fantov. Kako relativna je lahko narodna pripadnost, sem ponovno opazil danes zjutraj na Osnovni šoli Vinica, kjer sta v veži spominski plošči

dveh bratov iz časov Avstroogrske, od katerih eden velja za hrvaškega učitelja in književnika, drugi pa za slovenskega. Ker je tam jezik na obeh straneh meje enak, se v viniško šolo čez mejo vsak dan pripelje trinajst otrok, katerih starši si želijo, da njihovi otroci hodijo v slovensko šolo, kar je dokaz več, kako zelo smo zgodovinsko povezani in kako so meje, ki nas ločujejo, postavljene za potrebe politike in ne ljudi. Ker je šola v Vinici majhna, je bila tudi telovadnica, v kateri sem nastopil, prijazno majhna in akustična, pa še stole so prinesli, da učenci niso sedeli na blazijah in gredeh, tako da je bilo že kar spodobno kulturno, pa čeprav sem nastopal pod koši. Kajti vse je relativno, tudi šolske telovadnice.

19. september

Kapital zanika dognanja znanosti, da lahko še naprej služi na račun uničevanja zdravja in okolja, in plačuje znanstvenike, da zanikajo povezavo vremenskih katastrof z izpusti fosilnih goriv. Ne moremo verjet ne politikom, ne medijem, ne znanstvenikom, saj so lahko bolj kot resnici in skupnemu dobremu zavezani koristim poslovnežev. Znanost je ogrožena tudi pri nas, kjer jo mnogi smatrajo za koristno le v primeru, če pomaga industriji. Premalo je upoštevana tudi na javni televiziji. Če naj bi bila namenjena zdravemu razvoju družbe, bi morale imet glavni vpliv na njene programske vsebine pedagoška, psihološka in sociološka stroka, ob njih pa seveda umetnost, s katero ne mislim ničesar skrajno nekoristnega in nedosegljivo lepega, ampak televizijsko nadaljevanko, ki si ne prizadeva le za čim večjo gledanost in količino reklam, ampak za odgovoren odnos do družbe. Tam, kjer je nekoč davno stal prvi ljubljanski živalski vrt, je zdaj ogromna kletka za novinarje in urednike, iz katere se širi smrad strahospoštovanja do interesov politikov in neodgovornosti do javnosti. Kultura, katere najmočnejši medij je televizija, je najbolj odgovorna za duhovno stanje v družbi, a namesto da bi pomagali ljudem razumet sebe in svet, kreativni umetniki delajo reklame za naročnike z denarjem in družbeno neodgovornimi interesi, zaradi česar gre naša družba skozi zgodovino brez lastnega kompasa. Posamezniki se orientirajo po družbah, ki lastne kulturne kompase imajo, večina pa tava v temi in postaja vse bolj nepredvidljiva. Zato sem si nekaj časa prizadeval za internetno televizijo, ki bi prenašala pogovore o temah, ki so za slovensko prihodnost ključnega pomena. Da bi lahko opozoril na pomanjkanje neodvisne javne televizije in teme, ki so iz naše javnosti izrinjene, sem se odločil kandidirati za predsednika, za kar mi teden dni pred oddajo kandidature manjka še več kot polovico od pet tisoč potrebnih obrazcev podpore. Še zmeraj jih zbiram - po pošti na Rozinteaater, Živinozdravska 3, Ljubljana in osebno v času uradnih ur pred Kresijo - in vabim vse, ki to želijo, da se potrudijo in me podprejo. Če pa nas ne bo dovolj in bodo oktobra na soočenjih le predstavniki starih in novih političnih strank, je toliko bolj nujno, da pridemo do vsaj internetne televizije, ki bo začela razstrupljat in razsvetljevati naš prostor. A če bomo pri tem računali le na državne in evropske razpise, ne pa na lastno iniciativo in tudi denar, je ne bomo dočakali nikoli.

20. september

Država, ki je nastala iz „moje dežele“, je vse manj moja. Ne samo da se je pravosodje povsem prenehalo ukvarjat s kriminalom trgovine z orožjem, s katero so „junaki“ osamosvojitve že ob rojstvu zadušili pravno državo, ne samo da naše železnice še zdaj obvladujejo stranke, ki so nam družno uničile naš nekoč uspešen javni transport in domačo industrijo, kmetijske površine pa prepuščajo tujim lakirnicam, ampak se zmeraj bolj hlapčevsko pridno podrejamo zahtevam Nata po povečevanju stroškov za obrambo, ki to nikakor ni, saj naše zavezništvo ves čas, odkar smo zraven, sodeluje v osvajalnih vojnah, ki prinašajo množice beguncev, a nobenih vojaških uspehov, če ne štejemo finančnih uspehov vojaške industrije, ki pogosto z orožjem zalaga vse vpletene strani in jo vse

obilneje s svojimi proračunskimi sredstvi podpiramo tudi mi, ki nimamo denarja za uresničevanje ustavne pravice naših državljanov do socialne države. Zato se me do lastnega naroda in njegove države začena lotevat sindrom Marlene Dietrich, ko vse težje prenašam, da me imajo za svojega tisti, ki so sovražni do temnopoltih, istospolnih in muslimanov in se jim zdi samoumevno tudi to, da imamo na svojih mejah bodečo žico. Zame je rasizem zločin proti človečnosti, islamofobija posledica nevednosti in nezaupanja v lastno vero, homofobija pa enako kot žica, ki je v resnici nevarna le živalim in zdravi pameti, nevredna odraslih ljudi. Zato se enostavno ne morem držat svojega dela, ne da bi se boril tudi proti politiki, ki me je oropala ponosa na moj narod in njegovo uporniško tradicijo bojev za pravično družbo. Namesto tega smo zdaj vojaško podrejeni blaznežu, ki je včeraj v Generalni skupščini Združenih narodov grozil z vojaškimi napadi na suverene članice ZN. Če svoje enakopravnosti v Natu ne bomo izkoristili za to, da na nedopustnost takšnega vedenja opozorimo, bomo še bolj zraven pri sramoti, v katero so nas zapletli naši izvojeni voditelji.

21. september

Ker sem za svojo kandidaturo izbral slogan „Mi imamo moč,“ me je menda nekdo na fb vprašal, kdo smo „mi“, a sem vprašanje spregledal, nanj pa sem se spomnil danes dopoldne, ko se je pred Kresijo, kjer že več kot dva tedna zbiram podpise podpore, pojavila inšpektorica ljubljanske Mestne uprave in mi brez opozorila naložila kazen v višini 300€, ker nimam dovoljenja. Dolgo sem bil tam vsem na očeh v prekršku, a tega inšpekcija ni opazila, dokler me ni nekdo prijavil in je po službeni dolžnosti prišla ter me kaznovala. Da ne bi kazni plačeval vsak dan, sem moral naročit tipsko stojnico in za začetek plačat Energetiki Ljubljana 20,60€ upravne takse, kar govori o tem, kako povezane znajo bit posamezne mestne službe, če se jim to splača, nato pa sem moral zato, da bom dobil ljubljanski estetiki umerjeno stojnico čim bolj zgodaj, saj ob petkih upravna enota dela le do 13h telefonirat na več mestnih služb, kar govori o tem, kako te službe medsebojno usklajevanje preložijo na uporabnike, kadar to ne prinaša dodatnega zaslužka. Ker se kot nestranski kandidat počutim zapostavljenega že v medijih, me je prizadelo, da so mi zdaj otežili tudi zbiranje podpisov na ulici, in to tik pred koncem, tako da me bo vsak od zadnjih treh dni stojnice pred Kresijo stal bistveno več, kot je stal strankarske kandidate. Ob tem napadu zakonodaje na mojo nevednost in naivnost sem se spet enkrat srečal z dvema vrstama uradnikov. Tistimi, ki so pripravljene pomagati, in tistimi, ki zgolj služijo režimu. Ko pride do katastrofe, je menda njena edina dobra stvar, da se ljudje pokažejo tako v svoji sebičnosti kot tudi v svoji človečnosti in požrtvovalnosti. Takrat se pokaže, da je teh drugih bistveno več, a imajo sebični in pohlepni več denarja in družbene moči. Vendar je na strani večine resnica in pravica, in to je naša moč. Zato smo mi vsi tisti, ki potrebujemo socialno in pravno državo. Le še pameti in televizije nam manjka, da bi presegli medsebojne delitve in si ju skupaj izborili.

22. september

Prvi dan pod stojnico se začutil, kako neprijetno mi je imet nad sabo streho, saj imam očitno tudi jaz v sebi nekaj romske duše, ki ne preneša prostorske in časovne utesnjenosti. Od lanskega šolskega leta pomagam romskim otrokom pri popoldanskem učenju in se soočam z njihovo zapostavljenostjo. V prvi vrsti gre za neupoštevanja dejstva, da slovenščina ni njihov materni jezik in bi morali imet v prvih razredih nujno pouk v materinščini ne le zato, da se jim s tem izkaže spoštovanje, ampak predvsem zato, da se lažje naučijo slovenščine. Ko sem prebral, da je do desetega leta starosti v osnovnih šolah občine Grosuplje skoraj tretjina otrok romskih, a so zelo redki, ki osnovno šolo končajo, sem začutil potrebo, da situacijo spoznam neposredno in tudi sam pomagam, da se v našo družbo enakopravno vključijo otroci ljudstva, ki ohranja vrednote iz časov, ko si ljudje še niso prilaščali zemlje. Slišal in bral

sem več zgodb o romskih otrocih pri nas, katerih skupni imenovalec je zaničljiv odnos večinske skupnosti do njih. So zgodbe otrok, za katere slovenski sošolci sprva niso vedeli, da so Romi, in so po tem, ko so to izvedeli, povsem spremenili odnos do njih, in zgodbe malih Romov in Romkinj, ki imajo v šoli prijatelje, katerih starši ne dovolijo, da se družijo z njimi. Ob tem imajo romski otroci pogosto težave še s svojimi starši in so res redki, ki jim v družbi uspe po zaslugi učiteljic, ki jih spodbujajo, da vsemu preziru večine navkljub uspejo končat šolanje in se vključit v našo družbo. Vendar ima njihova zgodba pogosto temno stran, kot je to v knjigi In-in opisala Nataša Brajdič Slivšek, ki svojega družbenega uspeha ne bi ponovila, saj v svetu, v katerem zjutraj odpelje otroke v šolo in jih vidi spet šele zvečer, pogreša čas, ki bi ga lahko namenila svojim otrokom, kot ga je njena mama beračica posvečala njej in njeni sorojencem. Romski otroci na vprašanje, kaj bi bili, ko bodo veliki, večinsko rečejo, da bi bili doma, kjer se človek pogovarja in zabava in včasih, kadar je treba, tudi kaj naredi, potem pa se spet pogovarja in zabava. Komu, ki verjame, da delo osvobaja, se zdi to nekaj povsem nesprejemljivega. Meni pa se zdi, da je to tisto, kar potrebujemo ne le mi vsi, ampak tudi človeštvo, katerega nenehna potreba po gospodarski rasti in večji storilnosti vodi naravnost v katastrofo.

23. september

Zdaj ko na našo osiromašeno deželo začanja vplivat madžarski kapital, kdaj pomislim, da se bo kralj Matjaž pod Peco končno zbudil in spregovorit v svoji rodni madžarščini. Od štirih sosednjih narodov, s katerimi mejimo, se najslabše razumemo s severovzhodnim. Ljudje ob mejah z Italijo, Avstrijo in Hrvaško v bistveno večji meri razumejo sosede, v severni in zahodni sosedni iščejo bolj plačane zaposlitve in se tudi zato učijo njihovih jezikov, le v slovenskem Prekmurju slišim zgodbe o sosednji državi, ki uničuje arheološke spomine na slovansko zgodovino svojega ozemlja. Most, ki nam ga s sosednjimi narodi predstavljajo naše manjšine, je na Madžarskem najšibkejši, saj je porabska slovenščina daleč najbolj ogrožena, čeprav bi bilo lahko popolnoma drugače. Ko je padla železna zavesa, so vaščani Andovcev na Madžarskem obnovili staro cesto do Budincev na naši strani. Stika si niso želeli le zaradi jezika, ampak tudi zaradi dela, ki ga v Porabju manjka. Takrat se je zdelo, da bo Slovenija zgodba o uspehu. Žal so pozneje Prekmurje naši vampirji izsesali Prekmurje še bolj kot ostalo Slovenijo. Do prenove soboškega kina je bil lendavski madžarski kulturni center dolgo časa edini sodoben kulturni center v pokrajini, ki nas je, potem ko smo jo priključili matici, kulturno obogatila, zdaj pa jo kot vse ostalo prepuščamo plenilcem in ogrožamo njeno slovensko zavest. To jemljem tudi osebno, saj je moj ded pustil mojo babico nosečo z mojo mamo in šel takoj po priključitvi h Kraljevini SHS v Mursko Soboto poučevat slovenščino, tako da je tudi zato, da so se dotedanji Vogrski Sloveni začeli spreminjat v Slovence, moja mama ostala brez očeta in je bila zgolj ena od številnih žrtev, ki so trpele zato, da je slovensko postalo vse ozemlje, ki smo mu nekoč rekli „moja dežela“, potem pa ga je ugrabila tukajšnjemu prebivalstvu neprijazna država, ki ga podreja tujim interesom in je zdaj izključno na nas, da to spoznamo in začnemo svojo deželo osvobajat države, ki se zgolj dela, da je naša.

24. september

Za samostojno in suvereno Slovenijo se je na referendumu odločila velika večina, vendar so naši politiki potem, ko je bil ta cilj dosežen, našo edino perspektivo videli v EU in Natu in predvsem za slednjega, do katerega med ljudmi ni bilo navdušenja, vodili močno medijsko propagando. „Alternative Natu ni,“ so skupaj s civilnimi združenji ponavljali tako vztrajno, da je ljudstvo združenim politikom, Cerkvi in Zvezi borcev verjelo in se marca 2003 odločilo, da se odpove svojim zahtevam izpred dvanajstih let. Še tako plebiscitaren referendum je torej mogoče zrušit z novim. Da za

neupoštevanje referendumskih rezultatov ni potrebno niti to, je kmalu zatem dokazalo Ustavno sodišče, ko je zadržalo izvajanje referendum o dela prostih nedeljah. Danes pa smo imeli referendum o zakonu, ki omogoča tuji družbi, da postane delni lastnik naših železnic. Referendum proti temu zakonu je bil javnosti predstavljen tako nejasno, da je povsem razumljivo, da je propadel in je zakon rešen. Ljudje imajo prav, ko nočejo prevzeti odgovornost za nekaj, o čemer ne vejo dovolj. Ni pa mi jasno, kako lahko nekdo zbere 40.000 podpisov volivcev za referendum proti temu zakonu, ne da bi se potrudil z bolj udarno propagando. Sam sem glasoval proti, ker mislim, da je nedostojno, da začnemo prodajati državne železnice. Slogan „Tovornjake na vlake“, s katerim je stranka, ki je nekoč obljubljala moralnost, branila zakon, pa se mi je zdel prav pobalinsko zavajajoč. Referendum namreč ni bil o tem, ali drugi tir potrebujemo in ali je na naših cestah grozljivo preveč tovornjakov, ampak o tem, ali naj zato, da ga bomo zgradili, začnemo privatizirati državne železnice, ki so pri nas desetletja zadaj za železnicami drugih članic EU, za kar bi bilo treba poiskati krivce. Drugega tira ne potrebujemo le za prevoz blaga, ampak tudi ljudi, in to dobesedno krvavo, če pomislimo na prometne nesreče med Koprno in Ljubljano. Če država ni sposobna obdržati železnic v svoji lasti, to sicer ni nekaj, kar bi nas moralo presenetiti, bi bil pa čas, da nekdo potegne zasilno zavoro, ker vse skupaj res spominja na javno hišo, v kateri prostitutke plačujejo klientom, kot je nekdo besno in veliko bolj sočno opisal stanje naše suverenosti in samostojnosti. A ta referendum najbrž ni imel tega namena.

25. september

Čeprav po pravilniku Državne volilne komisije kandidaturu za predsednika države lahko vložim najkasneje 25 dni pred volitvami, moram po Zakonu o volilni in referendumski kampanji že vsaj 45 dni pred volitvami odpret poseben račun, kar zame, ki zbiram podpise volivcev, pomeni, da bi moral odpret račun, še preden bi izpolnil pogoje za kandidaturu. To sem poskusil že konec junija, a so me na Delavski hranilnici zavrnil, češ da mi računa ne morejo odpret, če nimam uradnega potrdila o svoji kandidaturi, prejšnji petek pa sem izvedel, da sem z odprtjem računa že zamudil zakonsko predpisan rok in bom moral, če bom kljub temu kandidiral, plačati kazen, pa čeprav je to zakonsko določilo tako nelogično, da ga ni spregledalo le vodstvo omenjene hranilnice, ampak vsaj ena od parlamentarnih strank. Ker za sabo nimam nikogar razen prijateljev brez kapitalskih interesov, sem si sam plačal vse stroške za fotokopije, najem predpisane stojnice in kazen, ker sem zbiral podpise brez dovoljenja in predpisane stojnice, kar, če odštejem kazen, ni preseгло sto petdeset evrov. Če mi bo do srede uspelo zbrati dovolj podpisov podpore in vložiti kandidaturu, bom torej plačal kazen, ki je zgolj še ena od ovir na poti do enakopravnosti kandidatov brez strankarske podpore s tistimi, ki imajo za sabo tako davkoplačevalski denar, ki se steka v stranke, kot tudi kapital interesnih lobijev, ki si s finančnimi podporami kupujejo naklonjenost politikov. Namesto da bi država zato, ker jo eno goljufajo, zaostri delovanje inšpekcij in policije, z zaostrenimi zakoni oteži življenje vsemi. Kot moram zaradi goljufij nekaterih potne stroške vključevati v honorarje, kjer so temu primerno neupravičeno obdavčeni, me zdaj enačijo s kandidati, ki so jim politične stranke, da so jim pridobile podporo volivcev, natisnile plakate, majice, kape in reklamne svinčnike ter plačale ljudi, ki so zbirali zanje podpise. Da moram odpret račun prej, kot postanem kandidat, je seveda zgolj ena od anomalij pri izbiranju predsednika države. Še hujša je ta, da volivci, ki nam dajo overovljen obrazec podpore, nimajo garancije, da bo njihov glas porabljen v skladu z njihovo voljo, saj ni nikjer napisano, koga podpirajo. A če bi hoteli karkoli spremeniti vsaj do naslednjih volitev, bi morali pri tem pomagati mediji, ki pa jih anomalije, ki soustvarjajo našo politično bedo, zanimajo zgolj v času volitev, ko si z njimi večajo gledanost, nato pa nanje pozabijo in se bodo začeli čuditi, da je temu tako, šele ko bo čez pet let spet prepozno, da bi karkoli spremenili.

26. september

Še en dan, pa se konča zbiranje podpisov, ki jih imam še zmeraj veliko premalo, čeprav sploh ne malo, saj jih je v teh pogojih tudi tisoč in petsto veliko. Ker podpise zbiram sam, gre vsak os države ročno žigosan obrazec skozi moje roke, tako da preberem imena vseh podpornikov in priložena sporočila, ljudje, ki mi obrazce prinesejo, pa mi zaželi vso srečo osebno, zato dobro vem, kako veliko je v vsaki podpori upanja, da se bo pri nas začelo vsaj javno govorit o naših težavah, če že vlade ne bodo začele bolj od pričakovani tujine upoštevati potrebe državljanek in državljanov Slovenije. Da so šli na upravno enoto in mi po pošti poslali ali osebno prinesli z državnim žigom overovljen obrazec podpore, sta bila potrebna čas in zaupanje. Če bi zbiral podpise profesionalno, z najetimi stojnicami in prostovoljci po vsej Sloveniji, bi jih najbrž zbral dovolj. A potem bi bil do tegale trenutka že marsikomu marsikaj dolžen. Tako pa sem dolžen samo ljudem, ki so mi zaupali glas podpor. Podpore sem zbral povsem sam ob pomoči občasni prostovoljcev in meni neznane količine pomočnikov na spletu, a sem vseeno zbral od države ročno žigosane obrazce podpore tolikih ljudi, da mi bo zaradi njihovih pričakovani žal, če se ne bom javno soočil s kandidati, ki so jim podporo omogočili strokovni štabi. Ker med volivci nimam tako malo podpore, kot kaže število zbranih obrazcev, računam na edini možen čudež, in sicer podporo tisti poslancev, ki si želijo nekaj motnje v narodnozabavnih tonih naše politične estrade, četudi se z vsemi mojimi stališči ne strinjajo. Zadnji dan bom zato pred Kresijo zbral podpise navadni državljanov samo še za dokaz, da nas ni malo in da imamo moč, zadnje upe pa bom položil na poslance, ki jih potrebujem petstokrat manj, a še zmeraj deset. Čeprav sem prepričan, da politika ne bi smela imeti prednosti pri imenovanju predsednika, računam, da se o tem z mano strinja tudi kdo iz poklicne politike, ki bi se morala itak podrežati zahteve volivcev.

27. september

Včasih me ljudje ustavijo, da mi povejo, da me radi gledajo na televiziji. Pri zbiranju podpisov za kandidaturu za predsednika države so mi mnogi rekli, da glasujejo zame, ker bodo soočenja z mojimi nastopi bolj zanimiva. Večina me je podprla, da bi se slišalo v javnosti tudi glas tisti, ki nas je sram države, ki ni ne socialna ne pravna, ampak strahopetna in kolaborantska, a vsi so se ob tem veselili soočenja, ki jih zdaj ne bo, saj sem po dobrem mesecu zbiranja podpore dobil manj kot polovico potrebnih glasov volivcev, v poskusu reševanja v zadnjih dneh pa le dobro polovico potrebnih glasov poslancev. Čeprav se počutim poraženega, ker ne bom nastopil na javnih avdicijah za vlogo očeta ali matere naroda, sem hkrati vesel, da moji sodržavljanji niso izkoristili možnosti, da me uvrstijo na turnir, saj bom imel zdaj več časa za bolj prijazne reči. V tekmo sem šel po zaničniškem odmaševanju suverenosti 1. junija letos, ker sem hotel širši javnosti povedati tisto, kar na zaničniških odmaševanjih pridigam podobno mislečemu občestvu, a mi ni uspelo zbrati dovolj podpore in mi zato ne bo treba plačati kazni zaradi prepozno odprtega volilnega računa, da bi lahko višal gledanost televizijam, ki jih ne maram. Namesto tega bom po prijetni pavzi, ko bodo tiste, ki jih to zanima, zabavali ali jezili kandidati in kandidatke, na povolilni ponedeljek 23. oktobra ob 21h odmaševal slovensko suverenost v SNG Maribor na Borštnikovem festivalu, kar bo upam da prenašal v živo do takrat postavljen zametek novega državljanskega internetnega kanala.

28. september

Ker jih je bilo premalo za vložitev kandidature, imam zdaj doma kup ročno žigosanih podpor z imeni, priimki, datumi rojstva in naslovi podpisanih volivk in volivcev, ki so šli zato, da bi jaz javno zastopal tudi njihove interese, osebno do državnega organa in mi potem ta potrdila prinesli ali poslali, da zdaj

predstavljajo materializirane želje po spremembah, za katere si bom od zdaj spet prizadeval z zaničniškimi odmaševanji, zato so ti obrazci postali relikvije zaničniškega gibanja, ki temelji na veri v civilizacijo brez revščine in uničevanja okolja. Na nekatere teh obrazcev so podporniki lastnoročno dopisali, da so namenjeni meni. Obrazec ne predvideva imena kandidata, a ljudje so napisali moje ime, da jih kdo ne bi mogel dat drugemu kandidatu, od katerih sem dobil par namigov, da bi glasove lahko združili, da bi kritična javnost dobila na soočenjih vsaj enega predstavnika, kar se tudi meni na začetku zbiranja ni zdelo problematično, pozneje, ko sem se o tem pogovarjal z ljudmi, ki so mi prinesli svojo podporo, pasem ugotovil, da bi to lahko storil le v primeru, če bi mi oni dali takšno pooblastilo. V nasprotnem bi to moralo veljati za eno hujših kršitev temelja demokracije. Ker na obrazcih ni imena kandidata, je popolnoma mogoče, da si je kateri od njih pomagal z glasovi, ki so bili namenjeni drugemu. Voljo volivcev bi lahko zlorabili vsi, ki jih nismo zbrali dovolj, pa tudi štabi kandidatov, ki so jih zbrali preveč. Zato bi morali dop naslednjih volitev zbiranje podpisov podpore skrajno poenostaviti, da bi se dalo opraviti tudi elektronsko, saj gre za najpomembnejšo državljsko pravico, katere izvajanje bi morala država državljanom olajšati, kolikor je le mogoče, in dat s tem čim bolj enake možnosti vsem kandidatom, hkrati pa bi morali najti način, ki bi onemogočil, da bi bila odločitev volivcev zlorabljena. Ker se mediji s to anomalijo ukvarjajo zgolj v času volitev, saj jih ne zanima rešitev, ampak gledanost ali branost, bo treba na to opozoriti Ustavno sodišče, saj samo tega očitno še ni zaznalo, čeprav je bil problem izpostavljen že večkrat. Prav tako bi morali v Zakonu o volilni in referendumski kampanji rok za odprtje računa za kandidata za predsednika izenačiti z rokom, ki je predviden za referendum, saj sedanji zakon onemogoča, da bi po izteku tega roka kdorkoli dobil podporo stranke, čeprav ima še celih dvajset dni pravico, da izpolni pogoje za vložitev kandidature. Ker gre za funkcijo, ki bi morala simbolizirati demokracijo, je treba anomalije odpraviti. V nasprotnem primeru bi bilo bolje, če bi se odpravilo funkcijo predsednika države.

29. september

Politika, ki se obrača po javnomnenjskih analizah in zavezah do tujine, nas vse bolj oddaljuje od zdrave družbe. Humanost se v javnosti predstavlja kot levi ekstremizem, brezsrčna borba za profitom pa je tako samoumevna, da se je zažrla tudi na področja, kjer ne bi smela imeti mesta, zato je skrajni čas, da začnemo opozarjati na vrednote osamosvojitve, na katere se eni tako radi sklicujejo, sklicujejo, ne da bi jih imenovali, a lahko izhajajo le iz referendumskega vprašanja in prvih členov naše ustave, to pa so suverena, samostojna, demokratična, socialna in pravna država. Že samo zato, ker smo v 2. členu Ustave socialna država, bi morali imeti do zdravstvenih uslug pravico vsi in je zato dopolnilno zdravstveno zavarovanje neustavno. Enake pravice za vse so tudi cenejše od sistema različnih stopenj plačljivih zavarovanj, saj prihranijo vse stroške za birokracijo, ki se ukvarja s tem, koliko komu pripada, je v intervjuju za Democracy Now! včeraj razložila bivša finska predsednica Tarja Halonen. Zdravstvo, ki je dostopno vsem, je koristno tudi zato, ker je s tem, ko je manj bolnih, manj prenašalcev bolezni. Zdravstvo, v katerem so zdravniki dobro plačani, prejetje daril farmacije pa nemoralno, je za državo daleč najceneje. Če zdravnike prepuščamo trgu farmacije, se bodo najboljši med njimi še naprej selili v države, ki mogoče po ustavi niti niso socialne, kot je naša, so pa zato bolj odgovorne svojim državljanom in skupnemu dobremu.

30. september

Da je celo kolumnistična avtoriteta Vlado Mihelj v Mladini napisal, da je glasoval za podporo zakona od drugem tiru zato, ker je na televizijskem soočenju gledal „krjaveljsko razposajene pobudnike referenduma“, je tragedija za vse, ki potrebujejo mnenjske voditelje za nekaj in ne proti

nečemu. „Če so na eni strani združeni vsi tisti, ki so enkrat proti porokam istospolno usmerjenih in posvojitvam otrok, drugič proti splavu, tretjič proti javnemu zdravstvu in socialnim transferjem in četrtič proti beguncem, vselej in dosledno pa proti razumu in razsodnosti, je bilo tej pobudi preprosto treba nasprotovati,“ je zapisal kolumnist, ki velja za avtoriteto leveice. Da se tako vpliven intelektuallec odloči podpregt zakon o drugem tiru zgolj zato, ker so bili proti njemu Janševi fantje, se mi zdi izraz popolne izgube kompasa. Komur se zdi za slovensko prihodnost najpomembnejše, da v njej ne bo več Janše in njemu podobnih, ve zgolj to, česa noče, niti sanja pa se mu ne o tem, kaj hoče. Pri referendumu o drugem tiru je še posebej žalostno, koliko ljudi je to razumelo kot borbo za drugi tir ali proti njemu, ne pa za ali proti zakonu, ki začenja privatizacijo naših železnic. Drugi in tudi tretji tir si želimo tudi vsi tisti, ki se zato ne bi hoteli odpovedati državnih lasti železnic. Zato bi moral vsak, ki se o pomembnih političnih rečeh odloča glede na soočenja na televizijah, vedeti vsaj to, da so vse naše televizije trdno v rokah konkretnih interesov in je že samo zaradi tega naiven vsak, ki se odloča glede na njihovo prikazovanje situacije.

1. oktober

Ponosen sem, da je predsednik državnega zbora jasno izrazil svojo kritiko do španskega državnega terorja ob referendumu o neodvisnosti Katalonije. Izjava prvega vseh kotota te države, da srca mnogih Slovencev bijejo za Katalonce, a je treba bit pri izjavah previden, da ne bi izgledalo kot vmešavanje v notranje zadeve Španije, pa je povsem v njegovem stilu. Primerjave z osamosvojitvijo Slovenije so očitne in kažejo tudi na to, da je bila Jugoslavija decembra 1990 veliko manj agresivna od današnje Španije. Kot država, ki ima v himni in v zgodovinskem spominu pravico vseh narodov do samostojnosti, bi morala Slovenija zmeraj obsoditi nasilno kršenje te pravice in podpret tako Palestince kot Kurde in Katalonce. Da nam to pri odnosih z velikimi lahko škodi, je najbrž res, a brez pokončnosti, ne vem, zakaj se gremo državo, saj težko verjamem, da bi nam bilo danes slabše, če bi bili do zdaj moralni in načelni. Sem eden tistih, ki se ni udeležil referendumu o slovenski neodvisnosti, a sem kljub temu v tujini zmeraj branil pravico Slovenije, da postane samostojna, ker so se ljudje tako odločili. Enako čutim danes do pravice Kataloncev. V Barceloni sem bil samo enkrat, in to sredi osemdesetih, ko še ni bilo čutiti teženj po neodvisnosti. Špansko sinhronizirano predstavo Rdeči žarek smo predstavili na festivalu mediteranskih kultur. Med nastopom sem čutil, da občinstvo nekaj zelo moti, in pozneje izvedel, da je bil to jezik. A ni bil problem v španščini, ampak v argentinski španščini naših takratnih prijateljev emigrantskega porekla, ki so študirali v Ljubljani in nam posneli dialoge v svojem jeziku. Ta jezik je občinstvo menda spominjal na fašizem, mi je razložil eden od gledalcev. Želje po neodvisni državi so se v Kataloniji menda razrasle prav zaradi slovenske „zgodbe o uspehu“, v katero pri nas danes najbrž verjamejo le še zelo redki. Sam vsekakor verjamem Masaryku, da suverenost ni niti pogoj niti garant za kulturni razvoj naroda. Za to sta potrebna zgolj njegova moralnost in delavnost. Da ne pride do nasilja, pa je zmeraj in povsod potreben dialog.

2. oktober

S katalonskim osamosvojitvenim referendumom, ki se moji deželi postavlja kot nekakšno zgodovinsko ogledalo, se bo moje kandidiranje končalo tudi na spletu. Da se mi ne bi še zmešalo pod težo odgovornosti, bom pravočasno nehal redno vsakodnevno razmišljati o državi, ki se je zažrla v mojo deželo, in bom kot prej svojo zaskrbljenost spet izpovedoval predvsem z zaničniškimi odmaševanji suverenosti. Od vsebin, ki sem jih izpostavil v kandidaturi, si bom aktivno prizadeval predvsem za ustvarjalne kulturne vsebine v osnovnih šolah, da bi imeli moji sodržavljeni umetniško kreativnost za enako pomembno kot šport in dali domišljjski spretnosti take možnosti kot telesni, za

katero bi bilo tako ali tako dobro, da bi jo imeli otroci čim več na svežem zraku zunaj športnih dvoran. Ker sem zato, da bi oktobra sedel v klimatiziranih studiih, septembra stal na ulici v vsakem vremenu, si upam to zagovarjat tudi pred športniki. Stal sem pred zgradbo, v katero sem konec sedemdesetih hodil po dovoljenja za predstave Pocestnega gledališča Predrazpadom. Tokrat sem mislil, da dovoljenja za svoje ulično početje ne potrebujem, in za razliko od nekoč, ko dovoljenja nismo dobili, a tudi kazni, ker smo kljub temu nastopili, ne, sem zdaj, v svobodni demokratični državi, dobil tako dovoljenje kot tudi kazen. Ker svoboda zmeraj stane in sem jo sam zaenkrat najbrž še poceni odnesel. Kako jo bomo v prihodnosti odnesli mi, ki imamo moč, a je ne znamo združiti, pa je odvisno od tega, kdaj bomo dobili družbeno odgovorno televizijo, ki bo postala steber slovenke države in družbe, ne pa da nas še naprejši in ščiti pred resnico.